

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed **05-31-17**

ŠIAME NUMERYJE:

„Atžalynas“ atsisveikina
iki rudens – 8 psl.

Parodoje „Hot Couture“ – dalelė
Lietuvos istorijos – 12 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 259 dienos

Prezidentė D. Grybauskaitė pasitinka JAV Kongreso delegaciją.

Roberto Dačkaus nuotr.

Saugumas prasideda prie Baltijos Lietuvoje lankosi JAV kongreso nariai

JAV vaidmuo yra kertinis užtikrinant Lietuvos, Latvijos ir Estijos saugumą, teigė Prezidentė Dalia Grybauskaitė, susitikusi su Jungtinių Valstijų Kongreso delegacijos nariais.

Pasak šalies vadovės, Lietuva nuolatos jaučia tvirtą

Jungtinių Valstijų paramą, kuri labai konkrečiai – savo kariais, karine technika ir finansais – prisideda, kad Baltijos šalių žmonės gyventų saugiai. Kongreso delegacijos nariai pabrėžė tvirtą JAV išipareigojimą NATO kolektyvinei gynybai.

– 3 psl.

Apdovanota kultūros mecenatė Beatričė Kleizaitė-Vasaris

Beatričė Kleizaitė-Vasaris.

Ričardo Pasiliausko nuotr.

Gegužės 26 d. teatrali, režisieri, pedagogei, aktyviai visuomenininkei, kultūros mecenatei Beatričei Kleizaitėi-Vasaris įteiktas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos aukščiausias apdovanojimas — garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“. Apdovanojimas kultūros mecenatei skirtas už svarų indėlį į Lietuvos ir Švedijos krašto kultūrą, už asmeninę iniciatyvą pristatant profesionaliosios dailės meno palikimą ir padovanotą meno kolekciją.

2013 m. kultūros mecenatė Beatričė Kleizaitė-Vasaris, atsidėkodama savo kraštui – Marijampolei, iš kurios pati yra kilusi, dovanojo dešimtmečius kauptą meno kūrinių kolekciją: daugiau kaip 400 tapybos, grafikos ir skulptūros darbų, kuriuos kūrė per 30 autorių. Joje – žymiausių Lietuvos išėivijos menininkų Vytauto Kašubos, Adomo Galdiko, Vytauto Igno, Vytauto Kazimiero Jonyno, taip pat Lietuvoje kūrusių menininkų Aloyzo Stasiulevičiaus, Sofijos Veiverytės ir kitų autorių kūriniai. Tarp reikšmingiausių ir vertingiausių kolekcijos darbų – Vytauto Kašubos skulptūros. Mecenatė teigė niekada neabejojusi, kad meno kolekcija kada nors grįš į Marijampolę.

– 3 psl.

Pavyduoliai mirs, bet pavydas – niekados – *Molière*

Birželio mėnesį prisimename keturias istorines dienas – 3, 14, 15 ir 23. Jas trumpai pristatysiu chronologine eile.

Okupacijos ir genocido diena – 1940 m. birželio 15 d. dieną Sovietų Sąjungos kariuomenė okupavo Lietuvą. Tad birželio 15-oji diena yra paskelbta Okupacijos ir genocido (masinio tautos naikinimo) diena.

Gedulo ir vilties diena – birželio 14 d. 1941 m. birželio 14 d., 3 val. ryto, Sovietų Sąjungos represinės struktūros pradėjo masiškai Lietuvos gyventojus tremti į atokias šiaurės teritorijas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, per keletą dienų į gyvulinius vagonus buvo sugrūsta ir iš Tėvynės išvežta apie 18,000 Lietuvos gyventojų. Pagrindinis pirmojo trėmimo tikslas buvo akivaizdus: pašalinti iš Lietuvos šviesesnius, sąmoningesnius gyventojus. Tremtis neaplenkė nei vieno Lietuvos gyventojų sluoksnio, bet labiausiai nukentėjo inteligentija (Vytauto Didžiojo karo muziejaus inf.).

Kitame šaltinyje rašoma, kad per savaitę iš Lietuvos išvežta 30,000 Lietuvos piliečių, su prierašu, kad iki šiol tiksliai nenustatytas ištremtųjų ir žuvusiųjų pakeliui į tremtį skaičius. Iš viso 1941–1952 m. iš Lietuvos buvo ištremta apie 132,000 žmonių. Apie 28,000 iš jų žuvo.

Įvairiose Sibiro vietose tremtiniai buvo verčiami dirbti medkirčių, geležinkelio tiesėjų ir kt. sunkius fizinius darbus. Be to, juos vargino šaltos aplinkos sąlygos, jiems patiems teko statyti būstus. Ypač sunki padėtis buvo ištremtųjų į negyvenamas salas Šiaurėje, Lenos žiotyse, prie Laptevų jūros. Čia tremtiniai turėjo beveik plikomis rankomis statyti sau jurtas, žemines, barakus.

Gedulo ir vilties diena bei Okupacijos ir genocido diena Lietuvoje minimos plačiai per visą Lietuvą. Svarbiausi renginiai, žinoma, vyksta Vilniuje. Lietuvos Respublikos Seime, istorinėje posėdžių salėje, kur 1990 m. kovo 11 d. buvo paskelbta Nepriklausomybė, paprastai vyksta iškilmingi minėjimai, kalba patys buvę tremtiniai, mokslininkai pateikia istorines įžvalgas. Vidurdienį prie Seimo, Ne-

Keturios atmintinos birželio dienos

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

priklausomybės aikštėje, pakeliama Lietuvos vėliava. Po to – okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo ceremonija prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniais priešais Lukiškių aikštę. Šį paminklą po akmenį iš savo gyvenamų vietų suvežė ir sumūrijo patys buvę tremtiniai ir kaliniai. Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memoriale kasmet vyksta atminimo valanda. Atminimo valanda ir koncertas vyksta Genocido ir rezistencijos tyrimo centro kieme, šv. Mišios ir sakralinis koncertas – Vilniaus Arkikatedroje. Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse, prie Laptevų jūros tremtinių brolijos „Lapteviečiai“ pastatytos žeminukės-jurtos vyksta likimo brolių susitikimas. Tomis dienomis masiškai lankomas Genocido aukų muziejus ir Tuskulėnų rimties parko kompleksas.

Birželio sukilimo diena – birželio 23 d. Birželio sukilimas buvo Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) vadovaujamas sukilimas siekiant atkurti Lietuvos nepriklausomybę, prasidėjęs Vokietijai užpuolus Sovietų Sąjungą. Vykstant masiniams Lietuvos žmonių trėmimams, birželio 15 d., miestus ir miestelius pasiekė LAF pasiuntiniai iš Kauno, kurie centrinei vadovybei pavaldžioms pagrindžio grupėms perdavė įsakymą pereiti į nelegalią padėtį, apsiginkluoti, slapstytis ir laukti signalo. Lietuvoje staiga atsirado daug prastokai ginkluotų partizanų būrių. Lietuvą apskriejo slapta perduodama žinia, kad birželio 16–26 d. galys prasidėti karas tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos. Jis prasidėjo birželio 22 d.

1941 m. birželio 23 d. rytą per Kauno radiją sukilėlių vadas Leonas Prapuolenis paskelbė apie Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą ir Lietuvos laikinosios vyriausybės sudarymą. Kartu buvo paskelbta ir vyriausybės sudėtis.

Kovos su besitraukiančiais Raudonosios armijos daliniais ir komunistų aktyvistais vyko ne tik Kaune, Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje. Lietuvoje, vienintelėje iš sovietų okupuotų kraštų, prasidėjus karui kilo ginkluotas sukilimas.

Sąjūdžio diena – birželio 3-ioji. 1988 m. birželio 3 d. buvo įkurtas Sąjūdžio

judėjimas. Vilniuje, Mokslo akademijos salėje, Sąjūdžio susirinkimo metu buvo išrinkti 35 iniciatyvinės grupės įgaliotiniai, kurie turėjo derinti jau anksčiau susikūrusių įvairių klubų veiklą. Ten buvo susirinkusi inteligentija – žymūs Lietuvos meno ir mokslo žmonės. Vilniuje, Gedimino aikštėje, įvyko pirmasis Sąjūdžio mitingas. Vienas jo metu pasisakiusiųjų – prof. Vytautas Landsbergis – skatino tautą pačiai rinkti valdžią, atsisakant pirmųjų deputatų. Sąjūdis, Lietuvos atgimimo variklis, paskatino 1990 m. kovo 11 d. skelbti Lietuvos nepriklausomybę.

1988 m. spalio 22–23 dienomis vyko Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas. Jame poetas Justinas Marcinkevičius kalbėjo: „Atėjo ta diena, kad pagaliau sujungtumėm savo pilietinę ir politinę valią, intelektualinius bei kūrybinius išteklius, visas savo kūno ir dvasios jėgas – kad sujungtumėm save Lietuvos atgimimui“. 1989 m. rugpjūčio 23 d. Sąjūdis surengė garsiąją akciją „Baltijos kelias“. Kelyje rankomis susikabino apie milijoną Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių.

„Širvyje“ – nepriklausomoje Širvintų krašto piliečių žiniasklaidoje – Aldona Azaravičienė prisiminė vieną anų laikų epizodą. Tuometinio Lietuvos komunistų partijos „Tiesos“ laikraščio redakcijoje vyko pasiruošimas susitikti su Michailu Gorbačiovu. Persitvarkymo sąjūdžio nariai aktyviai dalyvavo. „Gera! atsimenu, kai po visų diskusijų Maskvos generalinis partijos sekretorius M. Gorbačiovas, turėdamas viltį, jog į savo pusę kalbomis palenkė sąjūdiečius, paklausė: ‘Konkrečiai klausiu, ar Lietuva išbraukiama iš Tarybų Sąjungos sudėties? Jei taip, prašau pakelkite ranką. Kas to nori?’ Visi sąjūdiečiai – pilna salė – vienbalsiai pakėlė rankas. Tuomet šiurpuliai ėjo per kūną. Kokie buvome

LAIŠKAI

Gerbiamieji,

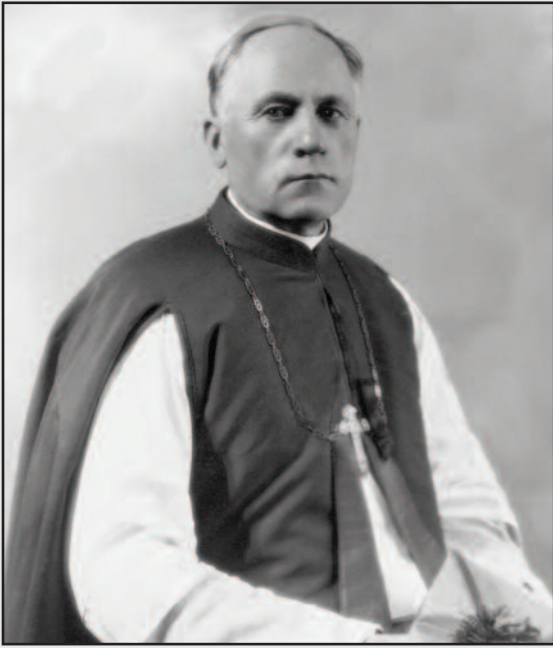
2017 m. gegužės 11 d. „Draugo“ laidoje (psl. 9 ir 15) buvo išspausdinta Alan Jay Lerner ir Frederick Loewe miuziklo *My Fair Lady* (1956) recenzija, pavadinta *Mano puikioji ledi*. Jos autorius Raimundas Marius Lapas abejoja tokiu šio miuziklo pavadinimo vertimu. „... (tik kodėl vartojame *Mano puikioji ledi* – tiksliau būtų *Mano gražioji...*)“ Sutinku su ju abejone, bet noriu pasiūlyti dar vieną, mano nuomone tinkamesnį, vertimą – *Mano dailioji...* Taip pat nesutinku su *lady* vertimu į *ledi*. Lietuviškai tariant, jis skamba lyg škotiškas *laddie*, nors pagrindinė miuziklo veikėja tikrai nėra *laddie*, bet *lassie*. Todėl žodis *ledi* turėtų būti rašomas ne su „e“, bet su „ė“ – *Mano dailioji lėdi*.

Nuoširdžiai,

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Laiškų kalbos stiliaus redakcija netaiso

2017-ieji paskelbti arkivyskupo T. Matulionio metais

Lietuvos seimas paskelbė 2017-uosius Arkivyskupo Teofiliaus Matulionio metais.

Toks sprendimas priimtas atsižvelgiant į tai, kad 2017 metais Katalikų Bažnyčia garbingą lietuvių tautos sūnų, ganytoją, sovietinių represijų kankinį, arkivyskupą Teofilų Matulionį paskelbs palaimintuoju.

Nutarime pabrėžiama ir šio istorinio įvykio svarba lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei ir tai, kad pirmą kartą Lietuvos istorijoje iškilinga beatifikacija vyks būtent Lietuvoje.

„Arkivyskupo Teofiliaus Matulionio asmenybė simboliškai atstovauja visiems nuo sovietų valdžios represijų nukentėjusiems lietuviams ir kitų tautybių Lietuvos piliečiams – tiek dvasininkams, tiek pasauliečiams“, – pažymima nutarimo projekte, už kurį vienbalsiai balsavo 48 Seimo nariai.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

JAV prezidento Donald Trump ke-
lionės po užsienį turėjo įsiminti il-
gam – juk tai pirmieji naujai iš-
rinkto stipriausios pasaulio šalies va-
dovo vizitai į švetimas šalis. Tokiais at-
vejais svarbus kiekvienas krustelėjimas
ir užuomina. Būtent pagal juos, o ne
vien pagal oficialius pareiškimus, už-
sienio politikos ekspertai darys išvadas,
ką iš tikrųjų mano naujasis Baltųjų
rūmų vadovas.

Tačiau JAV vadovo gegužės mėnesio iš-
vykos įsiminė nebent tuo, kad D. Trump nepagarbiai
stumtelėjo į šalį Juodkalnijos premjerą. Visą pasaulį
apskrieję filmuoti kadrai byloja, kaip D. Trump ner-
vingai trokšta įsiveržti į priekį. Kokia liga kamuoa-
ja šį vyrą – nepilnavertiškumo kompleksas ar didy-
bės manija? Nejaugi jis tikrai baiminasi, kad praras
įtakingiausios šalies lyderio statusą, jei nuotraukoje
bus įamžintas stovįs antrojoje linijoje? Birželio mė-
nesį NATO aljanso nare tapsiančios Juodkalnijos
premjerą nesureikšmino nepagarbaus D. Trump
veržimosi į priekį. Net pajaukauta: kol kas Juod-
kalnija nėra NATO narė, todėl negali reikalauti ly-
giavertiškumo ir lygiateisiškumo.

Ir vis dėlto chuliganiškas D. Trump gestas įsi-
mintinas. Ar tik nebus taip, kad jis atspindi tikrąjį
JAV prezidento veidą? Jei taip – juo blogiau Ameri-
kai ir jos sąjungininkams. Stumdyti silpnesnius mo-
kame, o štai suvaldyti tuos, kurie tikrai verti tram-
domųjų marškinų, – bijome.

Nieko gero nežada ir D. Trump nenoras viešai
pareikšti, kad oficialusis Washingtonas būtinai ak-
tyvuos 5-ąjį NATO straipsnį, jei iškils grėsmė są-
jungininkams iš Aljanso. D. Trump atsargumas
vertinant šūkį „vienas – už visus, visi už vieną“ – pu-
kus paskatinimas Rusijai, Šiaurės Korėjai ir visoms
kitoms panašioms valstybėms elgtis dar agresy-
viau. Kam tada reikalinga naujoji NATO būstinė
Briuselyje, jei svarbiausia Aljanso narė teigia neži-
nanti, ar, iškilus grėsmei, ji ateis į pagalbą kolegoms.
Bent jau šių eilučių autoriui sunku įsivaizduoti pil-
navertį NATO be Amerikos ginkluotųjų pajėgų ga-
rantijų.

Kad Didžiojo Septyneto (G7) susitikime Italijoje
šalys nesutarė laikytis 2015-aisiais pasirašyto
Paryžiaus klimato kaitos susitarimo, – jau sudėtin-
gesnė tema. JAV vadovas skirtingai nei jo pirmtakas
Paryžiaus klimato kaitos susitarimą laiko „netei-

Devynios dienos, kurios nesukrėtė pasaulio

GINTARAS VIŠOCKAS

singu ir žalingu”. Mat jis trukdo išjudinti JAV eko-
nomikos augimą bei kurti naujas darbo vietas. Tokį
patikslinimą pateikė įtakingas D. Trump patarėjas
ekonomikos klausimais Gery Cohn.

Gal ir teisinga pastaba – JAV bus sunkiau at-
gaivinti ekonomiką. Ir vis dėlto susitarimų privalu
laikytis. Jei jau Amerika nesilaikys politikos tęsti-
numo principų, kaip galėsime iš kitų reikalauti
gerbti duotą žodį? Juolab kad klimatas tikrai sparčiai
keičiasi. Net jei globalaus atšilimo tikrosios prie-
žastys – ne taršalai, vis tik visiems privalu siekti, kad
šiukšlių, nuodingų dujų ir užteršto vandens mūsų pla-
netoje būtų kuo mažiau. Švarioje Žemėje gyventi pa-
togiau.

Vienintelis sveikintinas D. Trump elgesys – tai
priekaištai NATO narėms, nesilaikančioms pažado
karinėms reikmėms skirti 2 proc. nuo BVP. Dėl tų ne-
lemtų 2 proc. turėtų būti gėda visai Europos Sąjun-
gai, išskyrus Estiją, kuri kariuomenei iš biudžeto at-
seikėja tiek, kiek reikia. Taigi taip atsainiai žiūrėti
į savo saugumą kaip iki šiol elgėsi dauguma ES na-
rių – negalima. Ir kvaila, ir pavojinga.

Beje, buvęs senatorius Rick Santorum, preten-
daves tapti Respublikonų partijos kandidatu į JAV
prezidentus, teigia, esą D. Trump administracija pa-
jėgtų normaliau dirbti, jei Prezidentas liautųsi ra-
šinėti „Twitter”. Suprask, skirdamas daug dėmesio
žinutėms „Twitter” tu negali susikaupti, nes norom
nenorom atitrauki dėmesį nuo svarbiausių darbų.

Pats D. Trump po kelionių po užsienį pasiguodė
„Twitter” žinutėje: „Melaginga žiniasklaida atkakliai
stengiasi neigiamai nušviesti ir diskredituoti mano
veiksnius, nes nenori, kad Amerika sužinotų, kokia
iš tikrųjų yra padėtis”.

Kodėl nenori? Visas pasaulis norėtų žinoti, kuo
baigsis oficialus tyrimas, ar Rusija kišosi į JAV pre-
zidento rinkimų kampaniją. Tiksliau tariant, klau-

simą jau pats laikas kelti kiek kitaip:
kaip oficialusis Kremlius padėjo D.
Trump nurungti konkurentę Hillary
Clinton. Juk ligšiolinė D. Trump lai-
kysena leidžia drąsiai manyti, kad ši
tema erzina JAV prezidentą. O jei skau-
da, vadinasi, „nėra dūmų be ugnies”. D.
Trump komandos bandymai įtakoti
šios temos tyrėjus, D. Trump kadru
politika stengiantis kuo labiau apsūn-
kinti tyrimą, atleidžiant oponentus ir
paskiriant šalininkus, – tai vis įrody-

mai, tegul ir netiesioginiai, kad slapti D. Trump ir Ru-
sijos prezidento Vladimiro Putino ryšiai nėra „iš fan-
tastikos srities”. Ir kuo D. Trump aršiau bei ne-
moksiškiau ginsis, tuo įtarimai tik stiprės.

Įtarimai slapta bičiuliaujantis su Kremliumi dar
labiau sustiprėjo, kai viešojoje erdvėje pasirodė pranešimų,
kad JAV prezidento patarėjas bei jo dukros
Ivankos Trump vyras Jared Kushner galimai ban-
dė įkurti slaptą ryšio liniją su Maskva. Prezidento pa-
tarėjas nacionalinio saugumo klausimais Herbert
Raymond McMaster gynėsi, esą tokios linijos tarp ša-
lių yra „normalus reiškinys”. H. R. McMaster atsi-
sakė kalbėti konkrečiai apie J. Kushner atvejį, bet kal-
bėdamas apibendrinio, girdi, tokia praktika yra nor-
mali.

„Mes galime turėti slaptų ryšio linijų su daug ša-
lių. Tad, kalbant apie slaptas ryšio linijas, jos leidžia
saugiai bendrauti su užsienio šalimis”, – kalbėjo H.
R. McMaster.

„Reuters” agentūra praėjusią savaitę pranešė,
kad slapto ryšio idėja prieš D. Trump inauguraciją
buvo aptarta H. R. McMaster pirmtako Michael
Flynn bei Rusijos ambasadoriaus. Tuo tarpu „Was-
hington Post” neseniai skelbė, kad aptarime dalyvavo
ir J. Kushner.

Kad ryšio linijos privalo būti apsaugotos nuo iš-
laužimų bei pasiklausymų, – teisinga. Tokias slaptas
ryšio linijas pravartu turėti su savo kolegomis ir par-
tneriais, – kad negirdėtų priešai. Bet kam turėti slap-
tą ryšio liniją su Kremliumi? Kad draugai nežinotų,
apie ką tu kalbi su priešu?

Todėl ir sakau, kad D. Trump pirmasis turnė po
užsienio šalis nepaliko įspūdžio. Jokio aiškumo,
tikrumo. Tiesiog pasivažinėta, paplepėta, nusifo-
tografuota. Arba galima net taip pasakyti: vis daugiau
nerimo, abejonių ir įtarimų.

Lietuvoje lankosi JAV kongreso nariai

Atkelta iš 1 psl.

D elegacijos, kurios daugumą sudarė JAV Se-
nato rūmų asignavimų ir gynybos komitetų
atstovai, apsilankymo Lietuvoje tikslas – tie-
siogiai susipažinti su saugumo situacija rytiniame
NATO pasienyje, įvertinti Baltijos valstybėms ky-
lančias grėsmes. Šių komitetų rekomendacijos yra
labai svarbios Kon-

Naujasis JAV gynybos atašė plk. ltn. Scott D. Thompson.

Alfredo Pliadžio nuotr.

gresui priimant
sprendimus dėl
JAV karinės para-
mos Baltijos vals-
tybėms.

Kongrese šiuo
metu pateiktas pa-
siūlymas trečdaliu
didinti finansavi-
mą Europos atgra-
symo iniciatyvai,
nuo kitų metų jai
skiriant beveik 5
milijardus dolerių.
Tai finansinė prog-
rama, kurios lėšo-
mis užtikrinamas
JAV karių ir tech-
nikos dislokavimas

Europoje, tarp jų Baltijos valstybėse, vykdomos ka-
rinės pratybos ir gerinama Europos šalių karinė inf-
rastruktūra.

JAV vadovaujamas priešakinių pajėgų NATO ba-
talionas yra dislokuotas Lenkijoje prie vadinamojo
„Suvalkų koridoriaus”, o dvišaliu pagrindu – brigada
karių ir sunkiosios technikos nuolatos rotuojasi po
Baltijos šalis.

Prezidentė taip pat aptarė NATO vadovų susiti-

kimo, kuris įvyko praėjusią savaitę Briuselyje, re-
zultatus. Šalies vadovė teigimu, transatlantinis ir
viso Aljanso saugumas prasideda Baltijos valstybė-
se. Kad būtų užtikrinta NATO gynyba rytiniame fla-
nge, reikalinga JAV lyderystė formuojant bendrą re-
gioninę oro gynybą, iš anksto dislokuojant karinę
techniką, rengiant plataus masto pratybas.

Valstybės vadovė taip pat pabrėžė, kad NATO bū-
tinai atsinaujinimas. Pasak Prezidentės, reikia per-
skirstyti karines pajėgas į Rytus, iš kur šiuo metu
kyla didžiausia konvencinė grėsmė Aljansui, greičiau
priimti sprendimus ir suteikti daugiau galių karinei
vadovybei (SACEUR), pagal realias grėsmes pa-
rengti gynybos planus.

Prezidentės teigimu, Lietuva puikiai supranta,
kad viso Aljanso saugumas priklauso nuo kiekvie-
nos jo narės indėlio. Todėl šalis nuosekliai didina gy-
nybos finansavimą, modernizuoja karines pajėgas,
stiprina priemones kovai su kibernetinėmis atako-
mis, užtikrina tinkamą priimančiosios šalies para-
mą atvykstantiems kariams. Lietuva taip pat yra JAV
vadovaujamos „anti-ISIS”, skirtos kovai prieš „Is-
lamo valstybę”, koalicijos narė.

Susitikime taip pat aptarta kova su priešiška pro-
paganda ir melagingos informacijos sklaidimu, pa-
ramos Ukrainai, sankcijų Rusijai ir energetinio
saugumo klausimai.

Tą pačią dieną, gegužės 31-ąją, Krašto apsaugos
ministerijoje iškilmingai akredituotas naujasis JAV
gynybos atašė Lietuvai pulkininkas leitenantas
Scott D. Thompson, pakeitęs plk. ltn. John C. Moo-
re. Iškilmėse dalyvavo JAV ambasadorė Lietuvoje
Anne Hall, JAV ambasados, ministerijos ir kariuo-
menės atstovai.

ELTA

Apdovanota Beatričė Kleizaitė-Vasaris

Atkelta iš 1 psl.

D raugė su meno kolekcija Marijampolei
padovanota ir 204 meno leidinių apie
pasaulio ir Lietuvos daile biblioteka,
sukaupta gyvenant Europoje, Lotynų Ameri-
koje, JAV ir Kanadoje, o nuo 1989 m. papildy-
ta jau gyvenant Lietuvoje.

Meno ir meno leidinių kolekcija tapo pa-
grindu Marijampolėje įsteigti B. Kleizaitės-
Vasaris meno galeriją, duris lankytojams at-
vėrusią 2014 m. Galerijos kolekcija nuolat
papildoma naujais mecenatės dovanojamais
meno kūriniiais.

B. Kleizaitė-Vasaris taip pat įsteigė di-
džiojo kunigaikščio Gedimino paminklo šal-
pos fondą ir vadovavo projektui Vilniuje, Ka-
tedros aikštėje, statant Vytauto Kašubos (1915–
1997) paminklą Lietuvos didžiajam kuni-
gaikščiui Gediminui, parašė ir išleido didelės
išliekamosios vertės knygu.

2010 m. B. Kleizaitė-Vasaris Anykščiams
padovanojo vertingą daugiau nei šimto dailės
kūrinių kolekciją, kurios pagrindu buvo įkur-
tas Angelų muziejus.

2016 m. mecenatės pastangomis ir lėšomis
išleistas galerijos meno kolekcijos katalogas
(apimtis – 254 psl.), kuris buvo pristatytas Ma-
rijampolės ir bendradarbiaujant su Lietuvos
dailės muziejumi, Lietuvos visuomenei (pla-
čiau apie knygos pristatymą Marijampolėje
skaitykite šios savaitės „Draugo” šeštadieni-
niame priede „Kultūra”).

ELTA

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Dainuojamosios poezijos turas džiugino vaikus ir suaugusius

SIMONA MILIŪNAITĖ

Pavasari Jungtinėse Amerikos Valstijose lankėsi Lietuvos dainuojamosios poezijos kūrėja ir atlikėja Ilona Papečkytė, atlikusi savo koncertinę programą Baltimorėje, Washingtone ir New Yorke. Savo pasirodymus moteris skyrė ne tik suaugusiems, bet ir vaikams.

Ilona Papečkytė – Lietuvos dainuojamosios poezijos kūrėja ir atlikėja, meno saviraiškos specialioji pedagogė-ekspertė, Muzikos terapijos asociacijos narė. Ilona yra sukūrusi daugiau nei 300 dainų, skirtų vaikams. Praėjusią vasarą moteris turėjo progos rašyti muzikos terapijos knygai – aprašė penkis muzikos terapijos atvejus su autistais vaikais. Kaip teigia pati moteris: „Mano gyvenimo misija yra skleisti gerį, pozityvumą, meilę žmogui, žemei, kalbai, žodžiui, poezijai, muzikai... Visa tai talpinu saviraiškoje. Kadangi baigiau aukštuosius dailės pedagogikos mokslus, mano muzikinė kūryba dažniau apsiriboja dainomis, kartais ilgesniais muzikos kūrinių, dainų tekstais, dailės kūrinių, judesio interpretacija”.

Ilona niekada nesvajėjo apie koncertus Jungtinėse Amerikos Valstijose, kaip pati teigia, jos vaikystės svajonė buvo dainuoti Paryžiaus „Olympia” koncertų salėje. Tačiau balandžio antrojoje pusėje viskas pasikeitė, moteris pirmą kartą turėjo progos lankytis bei koncertuoti Jungtinėse Amerikos Valstijose, pakviesta bičiulės, daugelio Ilonos dainų tekstų autorės, poetės Vidos Bladykaitės-Wilson. Vida drauge su New York lietuvių teatru „Pokštininkas” suorganizavo penkis dainuojamosios poezijos koncertus.

Ilonos Papečkytės koncertai vyko balandžio 22 dieną „Lietuvių namuose” Baltimorėje ir Kristijono Doneičio lituanistinėje mokykloje Washingtone, o balandžio 29 dieną – New Yorko Maironio lituanistinėje mokykloje bei New Yorko Šventosios Marijos Apsireiškimo parapijos salėje, ten pat dar vienas pasirodymas vyko ir balandžio 30 dieną.

Pasiklausyti dainuojamosios poezijos atvyko įvairaus amžiaus vaikai, todėl atlikėja derino dainų nuotaiką, ritmą, pritaikė vizualinį foną, projekcijas ekrane, judesį: „Dainuojamos poezijos programoje vaikams kviečiau dainomis paviešėti Kaune. Pasivažinėti ‘Troleibusu’, nukeliauti į Zoologijos sodą ir pakalbinti aukštą ‘Žirafą’, ilgą ‘Krokodilą’, didelį ‘Dramblį’, minti ‘Dviratį’, joti su ‘Žirgeliais’, užkaisti ‘Virdulį’ arbatai, ragauti ‘Močiutės pyrago’, ‘Ploti delnais’”.

Programa suaugusiems suteikė progą vaizdais nusikelti į gimtąją Lietuvą: „Buvau paruošusi vaizdo medžiagą, kad lietuvišką žodį lydėtų Lietuvos vaizdai, papildžiau dainų atlikimą lūpinės armonikėlės garsais, paruoštomis aranžuotėmis, kuriose girdisi fortepijono, styginių, pučiamųjų, perkusijos garsai, papildomai – ir mano vokalinio kvarteto, mano vokalinės vaikų grupės vokalai”.

Ilona džiaugėsi kelionės išpūdžiais, Amerikoje ji jautėsi puikiai: „Tai buvo didžiausia dovana ne tik kaip žmogui,

Ilonos Papečkytės dainuojamosios poezijos programa buvo skirta ir suaugusiems, ir vaikams.

bet ir kaip kūrėjui, menininkui. Daug pamačiau, daug išgirdau, daug atradau, savo kūrybą pristaciau, nieko nepradau, tiesiog buvo dovana visiems pojūčiams”. Ilona Papečkytė prisipažįsta, kad JAV jautėsi kaip namuose, nes čia nuolatos ją lydėjo lietuviška kalba, kartais net lietuviškas maistas – duona, sūris, šakotis.

Kelionės ar koncertų metu Ilona turėjo progos matyti į JAV išvykusius lietuvius, su jais bendrauti. Dainų kūrėja pastebėjo, kad lietuviai čia yra ištisai laimingi: „Lietuviai Amerikoje yra linksmi, nes visi turi gerai apmokamus darbus, jaukiai sutvarkytus namus, daugelis užauginę ir vaikus, turinčius galimybę pasirinkti studijas pagal pomėgius. Visas galimybes suteikia ši didelė ir tvarkinga šalis, jei esi darbštus, protingas, laikaisi įstatymų. Visi lietuvičiai dažnai drauge ilsisi, keliauja, kupini išpūdžių iš kelionių po pasaulį”.

Laisvu nuo koncertų laiku moteris turėjo progos susipažinti su Amerikos Rytų pakrante keliaudama automobiliu, pėsčiomis, vaikščiodama gatvė-

mis, stebėdama pakelės vaizdus. Ilona neslepia, kad viešnagė Valstijose įkvėpė netgi kūrybai: „Mano bičiulė iš anksto buvo suplanavusi visą mano viešnagę, tad pamačiau tikrai labai daug, potyriai ir išpūdžiai gausūs, nuotaika puiki, o svarbiausia – kad kūrybinė bičiulystė nenutrūko. Su Vida Bladykaite turime daug naujų idėjų ir realizavimo planų”.

Viešnagės metu JAV moteris aplankė Rhode Island, apžiūrėjome Baltimorę, Washingtoną ir New Yorką. „Užsukome į nuostabių parkus – ‘Seward Johnson Center for the Arts’ (New Jersey) ir Blithewold (Rhode Island), džiaugiausi New Yorko privilegijomis – vaikščiojau po Manhattaną, apžiūrėjau Rockefeller centrą, buvau Metropolitan operoje, filharmonijoje, Metropolitan muziejuje (MET), rugsėjo skaudžių įvykių memorialiniame muziejuje, plaukiau iki Laisvės statulos, kilau iki 102 aukšto pamatyti New Yorką iš paukščio skrydžio ir t. t.” Moteris džiaugėsi, jog kelionės metu švietė saulė, todėl Rytinė pa-

krantė pasirodė žavi savo pavasario raiška, gražių vyšnių žydėjimu, žiedų spalvomis bei medžių įvairove parkuose.

Visai netikėtai I. Papečkytė turėjo progos susitikti ir su buvusią mokinę, specialiųjų poreikių mergaitę, kurią prieš dvejus metus išivaikino daugia-vaikė šeima, gyvenanti netoli Baltimorės: „Buvo džiugu vėl pamatyti ir pabendrauti su Laura, o ji kiekvieną dieną, pietų poilsio metu, klausosi mano CD vaikams ‘Čiuku čiuku traukinukas’”.

Dainuojamosios poezijos atlikėja neatmeta galimybės dar kartą atvykti į JAV – šių gastrolių metu sulaukė daug pakvietimų. Ilona atvirauja, kad yra dėkinga savo bičiulei Vidai Bladykaitei-Wilson, jos šeimai ir giminaičiams, teatro nariams ir visiems lietuviams, prisidėjusiems prie viešnagės JAV organizavimo: „Tikiuosi, mano, kaip dainuojamos poezijos kūrėjos ir atlikėjos, vizitas yra ne paskutinis ir gal prasiplės, nusidrieks per kelias valstijas, kur susitelkę nemažai lietuvių.”

Rytinė pakrantė atlikėjai Ilonai Papečkytei pasirodė žavi savo pavasario raiška, gražių vyšnių žydėjimu, žiedų spalvomis. Iš k.: Vida Bladykaitė-Wilson ir Ilona Papečkytė.

Ilonai Papečkytei nusišypojo laimė pabuvoti garsiajame Metropolitan Opera teatre.

Ilonos Papečkytės asmeninio archyvo nuotraukos

Tarptautiniame New Yorko festivalyje dalyvavo „Tryptinis“

ASTA GUOBIENĖ

Šeštadienį, gegužės 20 dieną, New Yorkas sukosi šokio žingsniu – mieste vienuolikti metai iš eilės šurmuliavo vienas didžiausių šio miesto šokių parodų ir festivalių „DanceFest 2017“. Jame dalyvavo net 200 šokėjų grupių, atstovavusių įvairioms pasaulio šalims ir kultūroms. Šių metų parado tema buvo „Šokis už taiką“.

Tarp 6 000 margaspalvių, įvairių šalių kostiumais apsivilkusių šokėjų šiais metais negalima buvo nepastebėti ir mielų akiai lietuviškų tautinių drabužių. Tai – lietuvių tautinių šokių grupė „Tryptinis“ iš New Yorko, didžiausiame miesto šokių

parade dalyvavusi pirmą kartą. Penkiolika šios grupės narių žygiavo New Yorko East Village gatvėmis, džiaugdamiesi proga New Yorkui per šokį pristatyti Lietuvą.

Lietuvos trispalvę iškilmingai eisenos pradžioje nešė Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Eisena išiliejo į Tompkins Square parką, kuriame „Tryptinis“ smalsius žiūrovus mokė lietuviškų šokių žingsnelių ir įtraukė į lietuvių liaudies šokio „Kalvelis“ sukūrį. Vėliau „Tryptinio“ moterys pasirodė didžiojoje scenoje; jas ruošė ilgametė vadovė Aldona Marijošienė. Lietuvių grupės pasirodymą viename didžiausių New York miesto renginių sumanė ir organizavo viena iš „Tryptinio“ vadovių Rima Sekovaitė.

„Tryptinis“ smalsius žiūrovus mokė lietuviškų šokių žingsnelių. Rimos Sekovaitės ir Elenos Pranevičiūtės nuotraukos

Lietuvos trispalvę iškilmingai nešė Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius.

Lietuvių tautinių šokių grupė „Tryptinis“ didžiausiame New Yorko šokių parade dalyvavo pirmą kartą.

Po sėkmingos operacijos Deividas Stagniūnas – vėl savo stichijoje

„Man svarbi visa Lietuva“, – sako 31 metų daugkartinis Lietuvos šokių ant ledo čempionas Deividas Stagniūnas. Nors Jungtinėse Amerikos Valstijose jis praleido daugiau nei pusę savo gyvenimo, gimtinės nedalija į mylimas ir nemėgstamas daleles. „Aš jos tiesiog pasiilgstu“, – teigia garsus sportininkas, čiuožęs su partnere Isabella Tobias.

Pora buvo patekusi į pajėgiausių Europos žemyno ledo čiuožėjų dešimtuką ir pasaulio penkioliktuką.

Deividas prieš dvejus metus baigė karjerą, dabar savo patirtimi dalijasi su mažaisiais ledo čiuožėjais. Detroite ir visoje Michigano valstijoje, kur šiuo metu gyvena ir dirba sportininkas iš Lietuvos, yra labai daug čiuožimo salių, dailusis čiuožimas ten labai populiarus, tad Deividas darbo turi į valias.

– Kokia šiuo metu jūsų nuotaika, kokiais planais ir idėjomis gyvenate?

– Nuotaika puiki, viskas gerai, džiaugiuosi gyvenimu.

– Kaip atrodo įprasta jūsų diena – kokios pareigos, kiekie džiaugsmai?

– Visą dieną esu tai vienoje, tai kitoje ledo arenoje, treniruoju vaikus. Visa diena prabėga ant ledo, laisvi tik vakarai, o tuomet norisi tik pailsėti.

– Koks jums yra Detroitas? Ką patartumėte draugams ten nuveikti?

– Man patinka Detroitas, šiuo metu jis išgyvena pakilimą. Yra daug restoranų ir kitokių puikių vietų, kur smagu pabūti. Visa Michigano valstija man labai graži. Amerika gali pasiūlyti labai daug skirtingų pramogų – galima važiuoti į didelį miestą arba laiką leisti kalnuose. Reikėtų nuspręsti, ką norėtumėte nuveikti.

Šokių ant ledo čempionas Deividas Stagniūnas.

– Emigracijos tema Lietuvoje itin jautri. Ką jūs apie tai manote? Gal šiais laikais neverta dramatizuoti situacijos – žmonės gyvena ten, kur patogiu, gera?

– Be abejo, visi esame šios Žemės gyventojai, todėl galime rinktis gyventi ten, kur širdis geidžia.

– Kas jums svarbu Lietuvoje? Ko pasiilgstate? – Man visa Lietuva svarbi, aš jos tiesiog pasiilgstu.

– Ką jums reiškia namai? – Namai mano jau čia, Detroite, jauku būti juose. Tačiau labai mėgstu keliauti.

– Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenate 15 metų. Galbūt ko nors išmokote, pakeitėte požiūrį į kokius nors reiškinius?

– Manau, kad šiaip suaugau, ir tiek. Nieko per daug neišmokau, ko nebūčiau pasiekęs gyvendamas bet kur kitur. Tiesiog subrendau.

– Jūsų sportinė karjera nusagstyta medaliais. Koks jums pačiam laimėjimas, pasiekimas yra svarbiausias? Gal yra momentas, kuris neįjamžintas apdovanojimu, bet mielas širdžiai?

– Olimpiada! Tai – kiekvieno sportininko svajonė. Jaučiausi labai laimingas, kai 2014 metais Sočio olimpiadoje nešiau Lietuvos vėliavą.

– Karjerą turėjote nutraukti ir dėl traumų sukeltų skausmų. Gal šiandien savo mokiniams ar kolegoms galėtumėte patarti kaip save tausoti?

– Būtina sveikai maitintis ir prieš treniruotes daryti apšilimo pratimus. Neseniai Lietuvoje, Medicinos diagnostikos ir gydymo centre Vilniuje, man buvo atlikta kelio menisko operacija. Kolegos iš Olimpino centro rekomendavo kreiptis į gydytoją Darijų Rimą. Ačiū jam – viskas puikiai pavyko, aš – vėl ant ledo. Net nesigilinau į operacijos detales, man svarbu, kad jaučiuosi tikrai labai gerai.

– Ar galėtumėte pasakyti, kad kiekvienas žmogus turėtų mokėti čiuožti – nebūtinai gražiai, bet dailiai judėti ant ledo ir taip pakelti nuotaiką ne tik sau, bet ir kitiems?

– Čiuožimas tikrai yra geras užsiėmimas, myliu šį sportą. Jei kas dvejoja, prašome nesikuklinti, tik pirmyn, nes čiuožiant dirba visi raumenys. Apima tikrai smagus jausmas!

sem.lt

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

A. a. Antanina Kolupailaitė-Bulotienė

Skaučių veiklos biografija

2017 m. gegužės 4 d. mirė Antanina Kolupailaitė-Bulotienė, ilgametė Denverio „Rūtos“ tautinių šokių grupės vadovė, nespėjusi sulaukti 89 metų amžiaus.

Gimė 1928 m. gegužės 5 d. Kaune, buvo skautininko akademiko prof. Stepono ir Janinos Kolupailių jauniausia duktė. Maža būdama įstojo į Kauno skaučių paukštyčių būrelį ir visą jaunystę dalyvavo skaučių veikloje. Pradėjo mokytis „Aušros“ mergaičių gimnazijoje, o baigė Maironio gimnaziją pabėgėlių stovykloje Kemptene.

1946 m. birželio 13 d. Kemptene ištekojo už skauto vyčio inž. Juliaus Bulotos. Julius mirė 2011 m. vasario 22 d.

1949 metais su vyru atvyko Amerikon ir apsigyveno Indianoje, South Bendo mieste, kur jos tėvas buvo pakviestas profesoriauti Notre Dame universitete. Po kelerių metų šeima pagausėjo.

1967 metais dėl vyro tarnybos persikėlė į New Jersey. Vaikai mokėsi New Yorko Maironio lituanistinėje mokykloje, o pati buvo skautų tėvų komiteto pirmininkė. 1971 metais davė vyr. skaučių įžodį. 1973 metais persikėlė į Connecticutą. Prisidėjo prie lietuviškos veiklos Waterbury mieste, perėmė skaučių tūtininkės pareigas ir suorganizavo skautaujančio jaunimo tautinių šokių grupę „Ratelis“, kuris dalyvavo V Tautinių šokių šventėje 1976 metais. 1975 metais pakelta paskautininke. 1977 m. buvo Atlanto rajono „Puntuko“ stovyklos seserijos viršininkė. 1977 m. gruodžio mėnesį tapo skautininke.

Skautė Antanina Kolupailaitė, 1940 m.

1978 metais su vyru persikėlė į Denverį. Kadangi čia nebuvo skautiškos veiklos, sesė Antanina savo meilę Lietuvai skyrė vadovaudama Denverio tautinių šokių grupei „Rūta“, o meilę skautavimui perdavė anūkams, kurie iki šiol tebeskautauja.

Paukštytė sesė Antanina (sėdi priekyje) Kauno skaučių paukštyčių būrelyje.

Giliame liūdesyje liko sesuo Eugenija Kolupaila, sūnus skautas vytis Rimas, duktė skautininkė Aldutė, žentas Robertas Belzer ir du anūkai, vyr. sk. Antanina ir s. v. kand. Vytautas.

– Sesė Aldutė

AUŠROS VARTŲ-KERNAVĖS TUNTO VYR. SKAUTĖS Kviečiamos

MANO UGNIS
vyr. skaučių SUSITIKIMAS

Š.M. BIRŽELIO 16-18 DIENOMIS | RAKO STOVYKLOJE

Visos Aušros Vartų-Kernavės (AV-K) tunto vyr. skautės kviečiamos pabendrauti ir pasidžiaugti viena kitos draugija. Šiais metais parinkome Raką, kad AV-K tunto vyr. skautės galėtų atlikti „gerų darbų“ Kernavės pastovyklėje. Pagerinsime mergaičių prausyklą, aptvarkysime stovyklavietę ir išvalysime garažą. Bus ir laiko pasijuokti, padainuoti bei pasidžiaugti Rako gamta.

Dalyvavimas yra nemokamas. Bus teikiamas maistas ir gėrimai. Jei pageidautumėte – „Mano Ugnis 2017“ marškinėlių kaina – 10 dol.

SAVAITGALIO PROGRAMA

Penktadienį

6 val.v. – registracija ir išsikūrimas

Vakarinė programa – susitikimo atidarymas, „gerų darbų“ pristatymas, laužas

Šeštadienį

Rytinė programa – iškyla aplink Raką, „gero darbo“ pradžia

Popietinė programa – darbų užbaigimas

Vakarinė programa – vakaronė

Sekmadienį

Rytinė programa – susimąstymas

Apie dalyvavimą prašome pranešti iki birželio 6 dienos. Jei turite klausimų, kreipkitės į sesę Renatą el. laišku: sese.renatab@gmail.com arba skambinkite tel. 630-272-6368. Vis budžiu! Ad meliorem!

sesė Renata Borucki

Paskautininkė Antanina Bulotienė 1975 metais. Nuotraukos iš šeimos albumo

Rako vasaros stovyklos žinios

„Baltasis gandrų“ kviečia visus, skaites ir skautus, mažus ir didelius, tėvelius ir senelius, į savo namus Rako miškuose. Atvykite pasidžiaugti gražia gamta lietuviškoje, skautiškoje dvasioje.

Stovykloje toliau tobulinsite savo skautiškas žinias ir užmegsite naujas draugystes.

Skautiška vasaros stovykla vyks liepos 15–29 d. „Baltasis gandrų“ ir jo vadovai laukia Jūsų atvykstant.

Registracijai informaciją galite rasti www.camprakas.org.

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

VARDANTOS LIETUVOS

Gen. Jonas Juodišius – paskutinis nepriklausomos Lietuvos karo mokyklos viršininkas

STASYS IGNATAVIČIUS

1941 m. birželio 10 d. generolas majoras Jonas Juodišius drauge su grupe Lietuvos kariuomenės aukštesniųjų karininkų, tarnaujančių 29-ajame Raudonosios armijos šaulių teritoriniame korpuse (gen. mjr. Jonas Juodišius buvo šio korpuso 179-osios divizijos artilerijos viršininkas), buvo išsiųsti į artileristų kursus F. Dzeržinskio karo akademijoje Maskvoje, o iš ten – į Grochovetsko poligoną prie Gorkio, tačiau, prasidėjus Vokietijos-Sovietų Sąjungos karui, birželio 28-osios naktį buvo suimti ir išvežti į stalininį lagerį Norilске (prie Lamos ežero, Krasnojarsko krašte), o vėliau kai kurie buvo pervežti į kitus mirties lagerius. Didžioji dauguma šių karininkų į Lietuvą nesugrįžo...

Ši birželį minime gen. Jono Juodišiaus 125-erių metų gimimo sukaktį. Jis gimė 1892 m. birželio 18 d. Šakių apskr. Barzdų vlsč. Ropydų kaime. Baigė Vilkaviškio gimnaziją. Buvo vienas pirmųjų Lietuvos ateitininkų. 1913 m. išvyko studijuoti matematiką į Peterburgo universitetą. Studijuodamas universitete aktyviai įsijungė į Peterburgo lietuvių visuomeninę veiklą, bendradarbiavo laikraštyje „Lietuvių balsas“. 1914 m. prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, 1916 m. gegužės 25 d. buvo mobilizuotas į Rusijos kariuomenę. Tų pačių metų gruodžio 8 d. Odesoje baigė pėstininkų praporščikų karo mokyklą, jam buvo suteiktas praporščiko laipsnis. Pasiųstas į frontą. 1917 m., po Vasario revoliucijos Rusijoje ir carui Nikalajui II atsisakius sosto, birželio mėn. paskirtas 289-ojo atsargos pėstininkų pulko 4-osios kuopos jaunesniuoju karininku.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybai paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, J. Juodišius palieka karinę tarnybą, tačiau dėl įvairių Rusijoje iškilusių sunkumų į Lietuvą grįžta tik liepos mėnesį. Trumpai mokytojavo, dėstė matematiką Šakių „Žiburio“ gimnazijoje. Prasidėjus Nepriklausomybės kovoms, 1919 m. sausio 26 d., savanoriu įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Pradžioje – jaunesnysis karininkas Kauno komendantūroje. Vėliau – artilerijos 2-oje baterijoje, su kuria dalyvavo Nepriklausomybės kovose prieš bolševikus (ties Pakalniškiais, Žasliais, Strašiūnais, Rozalimu, Burokiškiais, Paberžė, Šapeliais, Romariškiais, Ilukste, Daugpiliu)... 1919 m. spalio 7 d. jam suteikiamas vyr. leitenanto laipsnis.

1920 m. vasario 1 d. paskirtas pasienio pulko kuopos, o kiek vėliau – ir bataliono vadu. 1922 m. skiriamas haubicų baterijos vadu. Tų pačių metų spalio mėn. J. Juodišius baigė Aukštesniuosius karininkų kursus (II laida), jam suteikiamas kapitono laipsnis. 1923 m. vasarą – majoro laipsnis. Skiriamas 2-ojo artilerijos pulko vado padėjėju, o nuo 1924 m. eina šio pulko vado pareigas.

1925 m. rugsėjo mėn. komandiruojamas į Belgijos generalinio štabo karo akademiją („Ecole de guerre“) Briuselyje, kurioje mokėsi iki 1929 m. Jam suteikiamas pulkininko leitenanto laipsnis. Grįžęs iš Belgijos tarnavo Lietuvos kariuomenės generalinio štabo III skyriuje, iš kur 1930 m. perkeliamas į Pirmojo Lietuvos prezidento karo mokyklą inspektoriumi, taip pat dėstė karo istoriją ir taktiką. 1932 m. skiriamas komisijos pirmininku Karo muziejuje įrengti PLP karo mokyklos sky-

Nuotraukoje kairėje: savanoris J. Juodišius (stovi pirmas iš k.) su bendražygiais Latvijoje 1919 m. Viduryje: Švenčionėlių poligone 1940 m. Dešinėje: brigados generolas Jonas Juodišius (1892–1950).

rių. PLP karo mokykloje jo iniciatyva buvo pradėtas leisti žurnalas „Kariūnas“.

1934 m. vasario mėn. jam suteiktas gen. štabo pulkininko laipsnis, jis skiriamas 4-ojo artilerijos pulko šiauliuose vadu. 1939 m. kovo 22 d. gen. štabo pulkininkas Jonas Juodišius skiriamas PLP karo mokyklos viršininku ir šiose pareigose išbūna iki sovietinės okupacijos. 1939 m. birželio 13 d. jam suteikiamas brigados generolo laipsnis. 1940 m. liepos 29 d. atleistas iš Karo mokyklos viršininko pareigų ir paskirtas Vilniaus pėstininkų karo mokyklos etatiniu lektoriumi.

Persijotas per sovietinių komisarių „sietą“, 1940 m. rugsėjo 2 d. paskirtas Raudonosios armijos 29-ojo teritorinio šaulių korpuso 179-osios divizijos artilerijos viršininku (suteiktas RA generolo majoro laipsnis). Su šeima persikėlė gyventi į Vilnių, kur buvo divizijos štabas. Kabinetu dalijosi su gen. štabo plk. lt. Antanu Malijoniu, kuriam vienam iš daugelio Lietuvos aukštųjų karininkų teko savo akimis matyti Lietuvos valstybingumo atkūrimą ir Lietuvos karininkijos tragediją (politinis kalnys, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius, dim. plk. Antanas Malijonis mirė 1998 m. liepos 11 d.).

1941 m. gegužės mėnesį gen. mjr. J. Juodišius grįžo iš Pabaltijo karinės apygardos štabo Rygoje. Namie pasakė, kad bus siunčiamas į Maskvos karo akademiją, į vasaros kursus. Birželio 10 d. jis atsiveikino su šeima, su kuria jam jau nebus lemta daugiau susitikti...

Prasidėjus Vokietijos-Sovietų Sąjungos karui, birželio 28 d. naktį, į poligone esančias kareivines įsiveržė ginkluoti enkavedistai. Gen. mjr. J. Juodišius drauge su kitais lietuviais karininkais ir 15 Estijos bei 13 Latvijos karininkų buvo suimti ir išvežti į Lamos lagerį Norilске. Ten 1942 m. rugsėjo 5 d. SSRS

NKVD Ypatingojo pasitarimo buvo nu- teistas 10 metų kalėti. 1942–1943 m. žiemą gulėjo Norilsko lagerių centrinėje ligo- ninėje, kur gydėsi Lamos lageryje su- laužytą koją. Po to liko invalidu. 1944 m. liepos mėn. jis ir septyni likę gyvi arti- leristai iš Lamos lagerio perkelti į Potmos lagerį (Mordovija, Zubovo Polianos raj.). Iš šio lagerio šeima gauna pirmuosius J. Juodišiaus laiškus, rašytus draugų ad- resu, nors 1944 m. vasarą LTSR liaudies komisarių tarybos išduotoje pažymoje žmonai buvo įrašyta, kad „gen. mjr. Jo- nas Juodišius yra išvykęs į kursus ir din- go be žinios“.

1949 m. rudenį J. Juodišius ištrem- miamas dar šiauriau – į Abežę. Į šį lagerį buvo perkeliama suluošinti, pradedę svei- katą kasyklose ir miško darbuose kali- niai. Abežėn atveždavo ir šiaip ligotus, „nurašytus“ kalinius, esą „poilsui“, o iš tikrųjų... Čia J. Juodišius susitiko su la- geryje kaliniu jaunu klieriku Alfonsu Svarinsku. Savo knygoje „Nepataiso- masis“ (Vilnius, 2014) Monsinjas rašė, kad gen. J. Juodišius į Abežės lagerį atvežė 1949 m. spalio mėnesio naktį. Vėliau iš

pokalbių su generolu paaiškėjo, kad į Lamos lagerį atvežtiems Lietuvos karininkams pirmoji žiema buvo tragiška. Iš 42 čia atvežtų aukštų Lietuvos, Lat- vijos ir Estijos karininkų iki pavasario liko tik 8. Visi kiti atgulė amžino įšalo žemėje. Karininkai, atvežti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, be jokių kaltinimų mirė žiauriausiose sąlygose. Tie, kurie dar bandė aiš- kintis, ieškoti teisybės, tą pačią naktį „dingdavo be žinios“. Atvežtam į Abežę generolui buvo skirtas la- gerio numeris 0-26. gen. J. Juodišius buvo prin- cipingas, doras bei religingas žmogus, ištikimas pa- triotas...” Jis buvo gražus pavyzdys jaunimui, tylus, ramus, besišypsantis, nuolat meldavosi. Iškankinti jaunuoliai, sergantys džiova, sakydavo, kad jei kas iš Lietuvos karininkų pateks į Dangų, jis bus pirmas. „Man, tuomet jaunam žmogui, besiruošiančiam tapti kunigu, patiko lietuvių inteligento tikėjimas (Mons. A. Svarinskas, užrašė Aldona Kačerauskienė, „Bažnyčiai ir Tėvynei paskirtas gyvenimas“, „Vo- ruta“, 2005). Kai KGB leitenantas bandė generolą už- verbuoti, kad šis sovietinius saugumiečius infor- muotų, ką lietuviai kaliniai lageryje kalba ir galvoja, žadėdamas pagerinti lagerio gyvenimo ir buities są- lygas, generolas atsakęs: „Niekada išdaviku nebuvau ir nebūsiu...” (Mons. A. Svarinskas, „Nepataisoma- sis“).

„Gen. J. Juodišius sirgo hipertenzija. Mirė 1950 m. gruodžio 18 d. vakare, likus penkiems mėnesiams iki paleidimo. Lietuviai – gyd. Vladas Šimkūnas ir klierikas Alfonsas Svarinskas mirusiam generolui į krūtinę įdėjo buteliuką su jo pavardės, vardo ir ka- rinio laipsnio užrašu. Generolas buvo palaidotas su derama lagerio sąlygomis kalinių – lietuvių ir uk- rainiečių – pagarba, net prižiūrėtojai buvo privers- ti nukelti kepure“ (Mons. A. Svarinskas, „Nepa- taisomasis“).

Nukelta į 15 psl.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Lietuvių mokykla Vašingtone

Gegužė Nr. 9

ATŽALYNAS

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Redaktorės žodis

Palengva, visai neskubėdamas atkeliavo pavasaris, nešdamas žiedais padabintą šeimos šventę – Motinos dieną. Iš Motinų gavę gyvybę visą gyvenimą esame Joms dėkingi: lenkiame galvas prieš Jas, dovanojame gėles, o svarbiausia, randame maloniausių žodžių išreikšti meilę Motinai. Mokyklos mokiniai mamoms ir tėveliams paskyrė visą koncertą: dainavo, šoko, deklamavo eilėraščius. Ir vaikų akelės spindėjo džiaugsmu. Žvelgdami į juos, matėme, kad kiekvienas dainuoja savo mamai, savo tėčiui, neatitraukdami žvilgsnio nuo jų veidų. Po koncerto visi vaikai bėgo apkabinti ir pabučiuoti savo mamas ir tėčius. Tokį gražų reginį ne dažnai tenka matyti. Šis koncertas tiesiog apvainikavo visų mokslo metų darbą. Džiaugiamės ir didžiuojamės tokiomis šeimomis, tokiais vaikais, kurie neša laimę ir į namus, ir į mokyklą.

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

MOKINIŲ MINTYS

Patricija su mama

„Mamytės akelių šviesa“

Mane mama pavadino Patricija, ilgai galvojo ir surado tokį gražų vardą. Kai aš buvau labai maža, mama apkabindavo mane ir sakydavo: „Patricija, mano dukra, aš neleisiu niekam skriausti tavęs.“ Mama visada sako, kad viskas bus gerai.

Patricija, 4 klasė

Mama yra brangiausias žmogus: ji mus auklėja, maitina. Mamytė išmokė mane, kaip reikia lyginti drabužius, tvarkyti kambarį. Mamytės meilė stipri. Mamytė, aš noriu, kad Tu žinotum, kaip aš Tave myliu.

Renata, 4 klasė

Mano mama – geriausia mama pasaulyje. Apkabina mane, kai man liūdna, švelniai paglosto. Kai mes išeiname pasivaikščioti, dainuoja su

Ula su mama

manim. Mamytės akelių šviesa mane lydi dieną ir naktį.

Izabelė, 5 klasė

Mamytė mane moko naujų dalykų ir gerų manierų. Mamytės laimė yra ir mano laimė, o kai ji liūdna, tada ir man liūdna, todėl mamytės laimė man labai svarbi. Aš labai myliu mamą ir noriu, kad jai būtų gera su manimi.

Sofija, 5 klasė

Mama mylimoji, tavo širdelė plaka gerumu, tavo rankelės ištiesios apkabimui. Visada sakai: ateik, neliūdėk, viskas bus gerai. Mamytė guodžia, myli, saugo – niekas negalėtų būti geresnis už ją. Žinok, mamytė, aš Tave mylėsiu amžinai amžinai.

Karolina, 5 klasė

Sofija su mama ir broliu

I. Verbušaitienės nuotraukos

Laiškas mano tėveliams 2017.05.01

Mylimiausi Tėveliai,
artėja Mamytės ir Tėvelio diena. Aš noriu Jums padėkoti už rūpestį, keliones, pagalbą ir meilę.

Mamytė, Tu esi gražiausia, geriausia, švelniausia, mieliausia, darbščiausia, draugiškiausia.

Tėveli, dėkoju Tau, kad esi stiprus ir saugai mane. Man labai patinka su Tavim daryti visokius darbelius. Tu esi juokingas.

Man smagu būti su Jumis. Aš Jus myliu iki Saulės.

Vilnė Urbaitytė,
2 klasė

Vilnė Urbaitytė

Ilonos Verbušaitienės nuotr.

Mamos yra stiprios ir protingos, jos gali visus išmokinti, kaip reikia mylėti vienas kitą. Mamos išmintingos ir gali parodyti saugų kelią gyvenime. Vis tyliai stebi, kad teisingai pasielgtų sūnus, tik balsu to nepasako, kad vaikas pasitikėtų savimi. Mamos kantrios – jos gali išlaukti, kol vaikai bus pasi-

ruošę eiti į pasaulį ir suvoks gyvenimo kainą. Motinos darbščios: jos dirba ne tik dėl savęs – mamos maitintojos. Motinos akys kaip saulės spinduliai nušviečia vaikams kelią.

Vaidas Valys, 10 klasė

Sūnaus laiškas Mamai

Mama, Tu – gerumo šaltinis: vis sieki gėrio, net jeigu aš galvoju, kad Tu neteisi. Tu esi Dievo akis, mūsų visų globėja. Mama, esi šviesa tamsoje, kuri padeda, kai aš būnu nuliūdęs. Tu esi žiedas, gražus ir dar gražesnis už kitus. Tu esi darbšti bitė, dūzgianti dėl visų, o savimi pasirūpinti neturinti laiko. Mama, esi balta spalva, simbolizuojanti skaistumą ir teisingumą, Tu esi mano vienintelė. Tu vedi mane teisingu keliu ir įkvepi viltį, kad aš nebijočiau sunkumų ir siekčiau savo svajonių. Gerbiu Tave, linkiu, kad viskas būtų Tau gerai. Aš Tave myliu, mama.

Tavo sūnus Tomas,
10 klasės mokinys

Tomas su mama

Šeimos archyvo nuotr.

Kiekvienas mokinys mokykloje yra svarbus, atlieka tam tikrą vaidmenį, užima tam tikrą vietą: mokytojai – mokinys, bendraklasiui – draugas, šokių grupėje – partneris po roje, sopranas – chore... Klasėje penki, šeši ar dešimt mokinių, bet jie visi skirtingi, įdomūs, smalsūs – visi puikūs. Ir štai ateina toks metas, kai vaikai baigia kažkokį mokymosi etapą ir išeina iš mokyklos. Šį mėnesį išleidžiame iš mokyklos dešimtokus – direktorė jiems įteikė 10 klasės baigimo pažymėjimus ir atminimo dovanas. Jie mokykloje atliko reikšmingus darbus: vedė renginius, deklamavo eilėraščius, rašė straipsnius į laikraštį, dalyvaudavo ir laimėdavo konkursuose, ėmė interviu iš mokyklos svečių, išleido savo klasės knygą, koncertuodavo mokyklos ir bendruomenės šventėse. Dėkojame Gertrūdai, Tomui, Vaidui, Herkui, Pauliui už visus gerus darbus, už buvimą drauge, už gražią mokinių draugystę, dėkojame jų tėvams Granickams, Sujetams, Valiams, Kriščiūnams ir Vilimams už puikius vaikus, kurie labai nuoširdūs, visada pasiruošę padėti, tikri tuo, ką daro, ką sako. Labai vertiname šeimų indėlį į mokyklos gyvymą.

Mokyklos info

Dešimtakai – Tomas, Gertrūda, Vaidas su LR vėliava. Mokyklos archyvo nuotr.

KŪRYBA – TAI LAISVĖ

Menas įkvepia, linksmina, mokina – vienu metu menas gali daryti daugiau, nei mes išivaizduojame. Kūryba gali mesti iššūkį žmonijos taisyklėms ir raginti kažką daryti kitaip. Ji kyla iš įkvėpimo, iš ypatingų mūsų svajonių ir neišreikštų jausmų. Kūryba teikia laisvę nuo taisyklių, leidžia nekreipti dėmesio į laiką ir suteikia būdą išreikšti mintis.

Mene taisyklės – tai pasiūlymai. Rašydamas knygą, privalai vartoti norminę kalbą, grieždamas smuiku – taisyklingai laikyti instrumentą, tapydamas – naudoti tam tikrus teptukus aliejiniams dažams. Šios taisyklės – tai tik technika: knyga be gramatikos neįskaitoma, netinkamai laikomą smuiką galima sulaužyti, teptukai būtini dažams paskleisti. Vienu metu niekas netikėjo, kad klasikiniai kūriniai gali būti atliekami elektroniniu smuiku. Mark Wood ir Linzi Stroppard to nepaiso. Nataliya Irish net nenaudoja teptukų tapydama. Tai tik keli pavyzdžiai, kai menininkas nepaiso visų taisyklių, kurios seniai nusistovėjusios ir visiems aiškos.

Menininkui nėra nieko maloniau kaip pasiekti kūrybos euforiją, kai rašydamas ar tapydamas pamiršti tam skirtą laiką. Kai pažiūrėjus į laikrodį, kyla nuostaba, kad čia jau esi keletą valandų, o net nepastebėjai, kur dingio laikas. Kūryba leidžia žmogui atsipalaiduoti ir skirti daugiau dėmesio kuriamam darbui. Kai taip atsitinka, žmogus tampa laisvas nuo laiko skaičiavimo streso. Būtent tai ir suteikia laisvę: prarandi laiko pojūtį ir atsigauna siela.

Humoristo parašytas scenarijus, iliustratoriaus laikraštyje pateikta karikatūra, siurrealistinis piešinys ir pankroko vokalistų daina – tai kūrėjo išreikšta mintis. Sielos laisvė atskleidžiama per meną, kai žmogus gali savo jausmus ir pasiekimus perteikti kitam žmogui. Žiūrovas, žvelgdamas į meną, gali pajusti kūrėjo mintis ir atitrūkti nuo savo kasdienybės. Meno suteikta laisvė gali įkvėpti kitus ieškoti to jausmo. „Menas formuoja asmenybes, o kūrybingi žmonės – laisvi žmonės“, – teigia Vytautas Juozapaitis.

Kūryba svarbi ne tik autoriams, bet ir tiems, kuriems tas kūrinys skirtas. Žmogus pajunta bendrystę, kai randa ryšį su kito žmogaus menu, o menas svarbiausia įkvėpimo sritis. Kūryba išlaisvina žmogų: „Išlaisvink žmogų ir jis pradės kurti“, – rašė A. de Saint Exupery.

Gertrūda Granickaitė Aistės Ray/ Bee Me nuotr.

Gertrūda Granickaitė, 10 klasė

NORIU PAPASAKOTI

Mano sesė Gertrūda

Gertrūda Granickaitė yra mano sesė. Jai jau šešiolika metų, aš net trejais metais už ją jaunesnė. Sesė turi daug draugų, su kuriais kiekvieną dieną bendrauja. Ji linksmas ir įdomi, jos humoras yra sarkastiškas ir ironiškas.

Mes kas trejus metus vis persikeliame gyventi į kitą šalį, todėl kiekvieną kartą tenka keisti mokyklas. Gertrūda jau pakeitė 6 mokyklas. Ją kelionės ir gyvenimo kaita ugdo ir grūdina. Ji tapo kosmopolite: puikiai kalba lietuvių ir anglų kalbomis, o dabar dar mokosi prancūzų kalbą. Apskritai Gertrūda pasitiki savimi ir yra gana savarankiška. Ji žino, ko siekia. Pasitikėjimas savimi jai padeda renkantis profesiją. Užsispiria ir įrodo sau ir kitiems, ką gali. Nors kai kurių dalykų ji nenori atlikti, bet vis tiek padaro. Gertrūda nelabai sportiška mergaitė, bet kai ji sumanė lankyti akademinį irklavimą, ji visus nustebino: keldavosi 4 valandą, skubėdavo į treniruotes, irklavo visus metus, bet paskui nustojo, nes buvo per daug

Gertrūda Granickaitė Aistės Ray/ Bee Me nuotr.

streso. Ji yra atkakli ir nepalieka nebaigtų darbų, kurie jai reikalingi ir padės ateityje. Nors matematika jai nelabai patinka, bet vis tiek ją gerai mokosi. Gertrūda turi menininko bruožų. Ji tapo ir užsiima kompiuterine grafika. Per kiekvienas Kalėdas prašo Kalėdų Senelio, kad jis atneštų dailės reikmenų. Kiekvieną dieną ji vis kažką piešia – turi talentą daili. Gertrūda nori tapti animatore, iliustratore. Mokykloje po pamokų ji dar padeda teatro grupei ruošti spektaklius. Ji yra drabužių dizainerė ir apšvietimo operatorė. Gertrūda Granickaitė yra gabi viskam, ko tik imasi, nors tikrai ne iš karto jai patinka ta veikla. Džiaugiuosi, kad aš turiu tokią sesę. Aš daug ko iš jos išmokstu ir kartais pavydžiu jos talentų.

Nomeda Granickaitė, 7 klasė

Mano bendrąklasė Nomeda

Šiandien aš noriu papasakoti apie savo bendrąklasę Nomedą, kuri netrukus išvyks iš JAV į Lietuvą. Aš gerai prisimenu, kai prieš dvejus metus, atvykęs į mokyklą pirmą dieną, pastebėjau mūsų klasėje naują, nematytą mergaitę. Aš galvojau, ar Nomeda bus tokia, kaip mano sesutė, ar visai kitokia. Dvejus mokslo metus mes mokėmės toje pačioje klasėje ir dabar aš galiu pasakyti, kad Nomeda yra linksmas, draugiškas, protingas ir labai gerai moka lietuvių kalbą. Ji visada atlikdavo namų darbus teisingai ir per testus viską žinodavo. Nomeda buvo mūsų klasės pavyzdys.

Nomeda šoko mokyklos šokių grupėje „Eglutė“ ir dalyvavo Šokių šventėje, Baltimorėje, padėjo globoti mažesnius šokėjus. Ji muzikali: dainavo mokyklos chore, nes turi gražų balsą, lankė muzikos mokyklą, skambino pianinu. Deklamavo eilėraščius šventėse, rašė rašinėlius į laikraštį.

Jos mama sako: „Nomeda yra apdovanota nuostabiu humoro jausmu. Net pykti ant jos ilgai neišeina, savo šmaikščia pastaba, taikliu juokeliu ji sugeba susierzinimą nuvyti šalin.

Šiais metais Nomeda lankė akademinį irklavimą. Sportas jai teikia daug džiaugsmo. Irklavimas užgrūdina ne tik jos kūną, bet ir charakterį. Ne kiekvienas juk sugebėtų keltis 4 valandą ryte ir prieš pamokas dar nueiti į treniruotę. O jos didžiausia svajonė – auginti šunį. Tikimės, kad šią vasarą pavyks jos svajonę įgyvendinti.”

Man gaila, kad kitais metais Nomedos nebebus mūsų mokykloje. Jos labai pasigėsiu. Aš prarasiu ne tik bendrąklasę, bet ir savo mokytoją, kuri yra Nomedos mama.

Jonas Sujeta, 7 klasė

MANO POPAMOKINĖ VEIKLA

Pasibaigus mokslo metams, įsigilinome į mokinių užimtumą, kad suvoktume, kiek laiko jie skiria įvairiai, jiems įdomiai veiklai. Iš to, ką pasakoja mergaitės, galime suprasti, kad mokyklos mokiniai veltui laiko nešvaisto, o jų tėvai skiria didelį dėmesį savo vaikų ugdymui.

Po pamokų aš turiu daug veiklos. Aktyviai sportuoju: pirmadieniais ir ketvirtadieniais valandą su puse plaukiu baseine. Po treniruočių aš būnu labai pavargusi ir alkana. Trečiadieniais einu į teniso treniruotes, kartais treniruojuosi net ir šeštadienį. Man tenka bėgti krosą ir atlikti įvairius pratimus. Tai labai varginančios treniruotės. Penktadieniais aš lankau krepšinio treniruotes. Sakyčiau, kad krepšinis yra mano mėgstamiausia sporto šaka. Dažnai žiūriu krepšinio varžybas per televiziją, kai turiu galimybę, ir sporto arenose. Labai mėgstu krepšinį, su malonumu žaidžiu.

Pirmadieniais iš karto po plaukimo einu į rusų kalbos pamokas. Šeštadieniais aš lankau lietuvių mokyklą Vašingtone. Labiau patinka rusų kalbos pamokos, nes neužduoda daug namų darbų ir pamokų laikas trumpesnis. Man patinka ir lietuvių mokykla, nes turiu galimybę pabendrauti lietuviškai su savo draugais.

Dar aš groju orkestre ir dainuoju mokyklos chore. Labai patinka groti orkestre kontrabosu. Mėgstu dainuoti chore, bet instrumentu groti daug įdomiau. Aš esu labai laiminga, kad mane tėvai gali nuvežti į visas treniruotes, repeticijas ir mokyklas.

Sofija Vorobjovaitė, 5 klasė

Man labai įdomu dalyvauti meninėje veikloje. Mokykloje aš lankau choro ir smuiko repeticijas. Po pamokų aš skambinu pianinu. Dar man labai patinka šokti, dainuoti, čiuožti ant ledo, mėgstu meninę gimnastiką ir žaisti su draugais.

Ar man linksmas, ar man liūdnas, aš skambinu pianinu. Mano geriausias draugas – pianinas. O kai aš dainuoju, šoku ar čiuožu ant ledo, man taip būna smagu, ir mano širdis prisipildo džiaugsmo. Kai aš žaidžiu su draugais, visada būna linksmas.

Aš labai esu užsiėmusi. Iš visos mano veiklos mane labiausiai džiugina pianino pamokos ir dainavimas.

Aš esu labai dėkinga savo mamai ir tėtei, kad jie mane nuveža į repeticijas.

Izabelė, 5 klasė

Nukelta į 15 psl.

Iš k.: Sofija, Izabelė, Karolina, Renata ir Patricija. Mokyklos archyvo nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lankosi JAV Senatorių ir Atstovų Rūmų patarėjai

Vilnius/Klaipėda (ELTA) – Seimo ir Užsienio reikalų ministerijos kvietimu Lietuvoje lankosi JAV Senatorių ir Atstovų Rūmų narių patarėjų delegacija. Vizito metu JAV pareigūnai susipažins su saugumo padėtimi Lietuvoje ir Baltijos jūros regione, aptars dvišalių santykių perspektyvas, energetinio, ekonominio ir informacinio saugumo klausimus, ką tik pasibaigusį NATO valstybių vadovų susitikimą Briuselyje, santykius su Rusija, situaciją Ukrainoje ir kitose Rytų Partnerystės šalyse, tarptautinės politikos aktualijas.

Pagal nusistovėjusią tradiciją JAV Kongreso patarėjų vizitai į visas Baltijos šalis rengiami kas dvejus metus. Praėjusiais metais JAV Kongreso patarėjų vizitą Lietuva organizavo savarankiškai, o šiais metais vizitas rengiamas kartu su Latvija ir Estija. Apsilankę Lietuvoje JAV Kongreso patarėjai vyks į kitas Baltijos šalis.

Delegacijoje iš JAV šiais metais yra trijų Senatorių ir šešių Atstovų Rūmų narių ir komitetų atstovai, daugumą sudaro dirbantys Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų, taip pat gynybos, energetikos ir žvalgybos komitetų narių biuruose. Delegacijoje yra du demokratų partijos atstovai, visi kiti priklauso respublikonų partijai.

Vizito Lietuvoje metu JAV Kongreso patarėjai Lietuvoje susitiks su Užsienio reikalų, Krašto apsaugos ir Energetikos ministerijų vadovybe, Seimo Užsienio reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų ir Tarp-

JAV politikų patarėjų delegacija apsilankė SGD terminale. Energetikos ministerijos nuotr.

parlamentinių ryšių su JAV grupės vadovais ir nariais, Lietuvos prezidentės patarėjais, dalyvaus apskritojo stalo diskusijose Rytų Europos studijų centre. JAV Kongreso patarėjai vizitą Lietuvoje pradės Palangoje, vėliau delegacija lankysis Klaipėdoje, apžiūrės SGD terminalą, susitiks su Lietuvos ir JAV kariais.

Tiesioginis darbas su JAV Senato ir Atstovų Rūmų narių patarėjais yra vienas iš veiksmingiausių būdų daryti tiesioginę įtaką JAV Kongreso narių nuomonei, o kartu ir JAV Kongreso priimamiems sprendimams dėl Lietuvos svarbių, ypač mūsų saugumo, gynybos ir ekonomikos stiprinimo, klausimų. Įtakingų Kongreso patarėjų vizitas Lietuvoje, surengiant susitikimus su Lietuvos valdžios institucijomis, įmonėmis, nevyriausybinėmis organizacijų atstovais, pristatant Lietuvos ekonomikos laimėjimus, supažindinant su Lietuvos istorija, kultūra, regionais, yra puikus būdas tiesiogiai pristatyti saugumo situaciją, didesnio JAV karinių pajėgų buvimo Lietuvoje ir dvišalio bendradarbiavimo poreikį.

Suformuota NATO priešakinių pajėgų kovinė grupė

Vilnius/Rukla („Draugo“ info) – Gegužės 29 d. Kauno oro uoste nusileido lėktuvus su Norvegijos kariais. Apie 200 Norvegijos kariuomenės Telemark bataliono ir Šiaurės brigados padalinių karių prisijungs prie NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinės grupės, dislokuotos Rukloje.

„Nuo šios akimirkos kovinė grupė yra visiškai sukomplektuota. Džiaugiamės norvegų atvykimu“, – pabrėžė NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinės grupės vadas pulkininkas leitenantas Oliver Richter.

Norvegai į Lietuvą atsigabeno tankus „Leopard“, šarvuočius M113,

pėstininkų kovos mašinas CV 90, krovines ir lengvasias transporto priemones.

Šiuo metu NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinėje grupėje Lietuvoje kartu su atvykusiais Norvegijos kariais taip pat dislokuota per 450 Vokietijos, 100 Belgijos ir 250 Nyderlandų karių.

2017-2018 metais NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinėje grupėje tarnaus Vokietijos, Norvegijos, Nyderlandų, Belgijos, Liuksemburgo, Kroatijos ir Prancūzijos kariai. Bataliono kovinei grupei Lietuvoje vadovauja ir jos pagrindą sudaro Vokietijos kariai.

Pareiškė užuojautą mirus Z. Brzezinski

Vilnius (Prezidentūros, URM info) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė užuojautą dėl iškilaus akademiko, buvusio Jungtinių Amerikos Valstijų valstybės tarnautojo Zbigniew Brzezinski mirties.

Užuojautą pareiškė ir Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. „Reiškiame užuojautą diplomato ir politologo Zbigniew Brzezinski šeimai ir artimiesiems. Visuomet prisiminsime jį kaip Lietuvos ir Baltijos valstybių bičiulį, savo tvirtomis vertybinėmis nuostatomis gynusį vie-ningos ir laisvos Europos idėją įtemp- tu Šaltojo karo laikotarpiu bei nuo- sekliai rėmusio Lietuvos narystę

NATO“, – sako L. Linkevičius.

Zbigniew Kazimierz Brzezinski gimė lenkų Varšuvoje 1928 m. kovo 28 d. Harvardo universitete įgijo daktaro laipsnį, apgynęs darbą apie totalitarinės sistemos Sovietų Sąjungoje formavimąsi. Nuo 1977 iki 1981 m. buvo JAV prezidento J. Carter patarėjas nacionalinio saugumo klausimais. Prezidento B. Clinton valdymo laikotarpiu kūrė ir propagavo NATO plėtimosi į Rytus programą. Ilgą laiką buvo vienas svarbiausių JAV užsienio politikos ideologų, plačiai žinomas savo požiūriu į JAV kaip pasaulio lyderę. Zbigniew Kazimierz Brzezinski mirė JAV Virginijos valstijoje, sulaukęs 89 metų.

E. Macron priekaištavo V. Putinui

Versalis, Prancūzija (BNS) – Naujasis Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron gegužės 29 dieną demonstravo diplomatinį raumenį ir sakė, kad jo derybos Versalyje su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu buvo „itin atviros“ ir „tiesios“.

Jis neįprastai griežtai užsipuolė dvi Rusijos vyriausybės finansuojamas žiniasklaidos organizacijas ir apkaltino jas skleidus „melagingą propagandą“ per Prancūzijos prezidento rinkimų kampaniją.

Per bendrą spaudos konferenciją su V. Putinu Prancūzijos lyderis pareiškė, kad Kremliaus finansuojama televizija RT, dar žinoma kaip „Russia Today“, ir naujienų tinklalapis „Sputnik“ per Prancūzijos vadovo rinkimų kampaniją veikė prieš jį „kaip įtakos ir propagandos organai“.

Nesutarimai nebuvo slepiami.

E. Macron nurodė, kad pasikalbėjo su V. Putinu apie homoseksualių asmenų teises Čėčėnijoje, taip pat apie Rusijoje veikiančioms nevyriausybėms organizacijoms taikomus suvaržymus. Prancūzijos lyderis žadėjo likti budrus dėl šių klausimų.

E. Macron pareiškė, kad bet koki naują cheminių ginklų panaudojimą Sirijoje Prancūzija laikytų peržengta „raudona linija“ ir kad Paryžius nedelsiant imtųsi atsakomųjų priemonių.

Susitikimo metu Prancūzijos prezidentas neslėpė griežto tono. RC com nuotr.

Kalbėdamas apie „Sputnik“ ir „Russia Today“ E. Macron nevyniojo žodžių į vatą: „Russia Today“ ir „Sputnik“ ... veikė kaip įtakos, propagandos – melagingos propagandos – organai.”

Nuogastavimai dėl galimo Rusijos kišimosi Prancūzijoje padidėjo pasipylus pranešimams, kad Maskva siekė kištis į JAV prezidento rinkimus ir paveikti juos Donald Trump naudai. Ši nerimą dar labiau padidino žinia, kad prieš pat balsavimą buvo įvykdytas dokumentų nutekėjimas, akivaizdžiai nukreiptas prieš E. Macron kampaniją.

Be to, V. Putinas Kremliuje kovą buvo priėmęs E. Macron varžovę iš ultradešiniųjų stovyklos Marine Le Pen.

E. Macron pirmasis iš Vakarų lyderių surengė derybas su V. Putinu po praeitą savaitgalį Sicilijoje vykusio Didžiojo septyneto (G-7) viršūnių susitikimo, kurio darbotvarkėje Rusijos tema buvo viena iš pagrindinių.

ES nebegali kliautis JAV ir D. Britanija

Berlynas (ELTA) – Vakarų aljansą skaldant „Brexit“ ir Donald Trump prezidentavimui Europa savo likimą privalo paimti į savo rankas, teigė Vokietijos kanclerė Angela Merkel.

„Laikai, kai galėjome visiškai pasikliauti kitais, baigiasi. Tai patyriau per kelias pastarąsias dienas“, – sakė A. Merkel.

„Mes, europiečiai, iš tiesų turime paimti likimą į savo rankas“, – pridūrė ji.

Nors Vokietija ir Europa su JAV ir Didžiąja Britanija stengsis palaikyti gerus santykius, „mes turime kovoti už savo likimą“, toliau kalbėjo A. Merkel.

Vokietijos kanclerės teigimu, ypač svarbu ypatingą dėmesį skirti šilptiems Berlyno ir naujai išrinktojo Prancūzijos prezidento Emanuel Macron santykiams.

A. Merkel neseniai grįžo iš Didžiojo septyneto (G7) susitikimo, pa-

A. Merkel pareiškė, kad Europai nėra ko tikėtis paramos iš JAV ir D. Britanijos. Salon nuotr.

sibaigusio JAV ir likusioms šešioms šio klubo narėms taip ir nesusitarus, kad šios laikysis 2015-aisiais pasirašyto Paryžiaus klimato kaitos susitarimo.

Diskusijos „šeši prieš vieną“ rezultatai A. Merkel pavadino labai sunkiu ir netenkinančiu.

Baigėsi 2017-ųjų Cannų kino festivalis

Cannes (ELTA) – Pagrindinį 2017-ųjų Cannų kino festivalio apdovanojimą pelnė švedų režisieriaus Ruben Ostlund meno pasaulį pašiepianti satyra „Aikštė“ („The Square“).

Švedų filmas buvo vienas iš 19 kino juostų, konkuravusių dėl prestižinio 70-ojo Cannų kino festivalio apdovanojimo – „Auksinės palmės šakelės“.

Vertinimo komisijos pirmininkavęs ispanų režisierius Pedro Almodovar nugalėtoju paskelbtą filmą apibūdino kaip sodrią šiuolaikinę pasaką apie politinio korektiškumo diktatūrą.

Komisija savo favoritais buvo įvardiję Robin Campill filmą apie AIDS aktyvistus „120 dūžių per minutę“ („120 Beats per Minute“) ir Andrejaus Zviagincevo juostą „Nemeilė“ („Loveless“). Tačiau R. Campill juosta pelnė antrą-

ją vietą ir festivalio „Didįjį prizą“, o A. Zviagincevo darbas buvo įvertintas trečiąja vieta ir Vertinimo komisijos prizų.

Geriausią aktorę už vaidmenį režisieriaus Fatih Akin juostoje „Iš niekur“ („In the Fade“) komisija pripažino vokiečių aktorę Diane Kruger. Tuo tarpu geriausio aktorius apdovanojimas atiteko Joaquin Phoenix už vaidmenį Lin Ramzi (Lynne Ramsay) filme „Iš tiesų tavęs niekuomet čia nebuvo“ („You Were Never Really Here“). Šis filmas taip pat buvo įvertintas už geriausią scenarijų. Šį apdovanojimą jis pasidalijo su Yorgos Lanthimos juosta „Šventojo elnio nužudymas“ („The Killing of a Sacred Deer“). Geriausios režisierės vardas atiteko Sofia Coppola už filmą „Sužavėtieji“ („The Beguiled“).

VERSLO NAUJIENOS

Kitokie susirinkimai – vaikščiojant

Vienos didžiausių leidybos įmonių grupės „Alma littera“ vadovų tarpusavio pokalbiai kartą per savaitę vyksta ne kabinete, bet vaikstant. Nepaisydami oro, į gamtą traukiantys vadovai tiki, kad fizinis aktyvumas skatina ir minčių aktyvumą, vaikstant jau gimė ne vienas geras sprendimas.

Keisti pokalbių vietą kolegoms pasiūlė Ligita Šaltienė, ALG knygynų ir „Alma littera sprendimų“ direktorė. Norėta išbandyti labiau motyvuojantį bendravimo su darbuotojais būdą, turėti galimybę pabūti gryname ore, pajudėti. „Vienas pagrindinių vadovo darbų – motyvuoti savo pavaldinius, o kartu vaikščiodama tai galiu padaryti gerokai sklandžiau. Tai sumažina atstumą tarp darbuotojo ir vadovo, pašalina įtampą, pokalbis tampa nuoširdesnis ir paprastesnis. Verslo pietūs dažnai sukelia daugiau įtampos, nei duoda naudos“, – sako L. Šaltienė.

Nuo pirmos susirinkimų lauke dienos tapo akivaizdu, kad gamtoje aplanko lengvumo pojūtis, kai esamos problemos didžiulėje erdvėje sumažėja, lengviau randami sprendimai.

Kartais būna, kad bendrakeleiviai eina skirtingu greičiu, – tai L. Šaltienė siūlo pastebėti ir išnaudoti kaip galimybę mokytis vienam prie kito prisitaikyti. Išmokti pastebėti skirtumus, derinti savo tempą. Kaip einant, taip ir darbe.

Dešimt valandų praleidžiant biure, uždaroje patalpoje, sunku išlaikyti dėmesį tiek vadovui, tiek darbuotojui. Visai kitokie pojūčiai apima lauke, o jei pokalbio tema pasidaro nemaloni, tuomet gali tiesiog pakelti akis į dangų – ir palengvėja.

Ji tikina, kad pasivaikščiojimai nėra privaloma „nauja mada“ – įmonėje visada pasitariama ir renkamas, kaip praleisti susitikimui skirtą valandą.

„Galbūt darbuotojas atėjo pasiūsoš naujais lakiniiais bateliais, netinkamais eiti per balas, o gal turime daug dėmesio skirti skaičiavimams, kai patogiau sėdėti prie stalo. Svarbu, kad turime galimybę rinktis, o tai visada motyvuoja“, – sako L. Šaltienė.

Pažadina mintis

Sėdint darbo vietoje ir nejudant, kūnas tampa balastu, trukdančiu išsilaisvinti mintims. O štai vaikščiojant įsijungia visi pojūčiai, suaktyvėja minčių generavimo procesas, pasikeičia mąstymo kokybė, įsijungia kitas va-

Susirinkimai gali būti malonesni – pasivaikščiojant. Studia moderna nuotr.

riklis, sako Nerijus Januškevičius, darbuotojų mokymo ir konsultavimo apie žmogiškuosius išteklius įmonės „Kitokie projektai“ konsultantas.

Dabar madinga sportuoti po darbo, bet iš tiesų verta neatsisakyti fizinio aktyvumo ir darbo valandomis. Individualūs pokalbiai, grupių kūrybiniai užsiėmimai, vadovų sesijos gali būti ne tik kabinetuose susėdus prie stalų, mano konsultantas.

„Supervizijos užsiėmimų metu, kai konsultuoju vadovus, kartais atlieku eksperimentą: kalbame kabinete ir tą pačią temą aptariame lauke. Rezultatas būna visiškai skirtingas: išėjęs žmogus atsipalaiduoja, išryškėja jo mąstymo aštrumas“, – teigia pašnekovas. Naudinga išeiti pasivaikščioti visai komandai, ypač kai ji jaučiasi įstrigusi, ieško sprendimo, nesutvarko su įtampa.

„Išėjęs pasivaikščioti žmogus išeina ir iš komforto zonos, mobilizuojasi kitaip. Šaltis – mobilizacijos momentas. Žmogus nusiteikia, kad turi čia būti, jo kūnas skatina ieškoti išeities, fiziologiniai dalykai padeda ieškant naujų idėjų“, – komentuoja N. Januškevičius.

Jam yra tekę girdėti, esą „darbo valandomis žmonės bimbinėja, vaikšto po parką“, tačiau greičiausiai tokią kritiką žeria tingūs, naujovių vengiantys žmonės. Jei žmogus darbo vietoje – dar nereikia, kad jis dirba.

„Vaikščiodami pasirenkame kitos kokybės buvimą. Galima diskutuoti prie kavos puodelio, bet yra ir kitas buvimas – viename Vilniaus parkų ar už sostinės esančiuose pažintiniuose takuose“, – šypsosi p. Januškevičius.

Susirinkimai lauke nėra jokia naujiena, ši idėja siekia senovės Antiką, kai peripatetikai (gr. *peripatetikos* – vaikštinėjantis) žingsniuodami kurdavo įvairius dalykus.

„Kartais žmonėms reikia priminti, parodyti, kas jiems naudinga, kai kuriems patinka turėti moderuotoją, kuris įvardytų žmonėms, kas vyksta, padėtų prieiti prie temos“, – sako N. Januškevičius.

„Verslo žinios“

ES ir Kanados prekybos sutartis – Lietuvai

Seimui teikiama ratifikuoti Europos Sąjungos ir Kanados laisvosios prekybos sutartis yra naudinga Lietuvai, yra įsitikinusi Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Tkimesi, jog pradėjus veikti sutarčiai ES ir Kanados prekyba padidės ketvirčiu.

2016 metų spalio 30 d. ES ir Kanada pasirašė išsamų ekonominį ir prekybos susitarimą (IEPS). Europos Par-

lamentas susitarimui pritarė 2017 m. vasario 15 d. Susitarimas taip pat turės būti ratifikuojamas ES šalių nacionaliniuose parlamentuose.

Perspektyviausi eksporto plėtros į Kanadą sektoriai yra tekstilė, elektroninių ir optinių gaminių gamyba, baldų sektorius, maisto ir gėrimų pramonė.

ELTA

Lietuvos gynybos pramonė prisistato Europai

Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės atstovai pristato savo kuriamas gynybos technologijas Centrinės ir Rytų Europos parodoje „IDET 2017“, kuri vykta Čekijoje, Brno mieste.

Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės asociacijos (LGSPA) direktorius Ričardas Sartatavičius teigia, kad šis sektorius Lietuvoje eksportuoja apie 95 proc. savo produkcijos, nemaža jos dalis jau dabar iškeliauja į įvairias Europos šalis.

„Europiečiams Lietuvos gynybos pramonė yra žinoma vis geriau, o ypač džiugu, kad mūsų produkcija Europoje pirmiausia yra siejama su aukšta kokybe ir pažangiomis tech-

nologijomis“, – pastebi R. Sartatavičius.

Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės stendas parodoje sulaukia nemažai dėmesio, o paroda Čekijoje prisidės prie LGSPA narių eksporto plėtros Europos rinkose.

Kas antrus metus rengiamoje didžiausioje Europoje gynybos ir saugumo technologijų parodoje IDET savo produkciją ir paslaugas pristatys įmonės ir organizacijos iš maždaug trisdešimties šalių, tarp jų – ir didžiausi Europos gynybos pramonės žaidėjai.

ELTA

NATO būstinėje – lietuviški baldai

Lietuviškais baldais džiaugsis NATO būstinės darbuotojai ir svečiai. Rengėjų nuotr.

Gegužės 26 dieną NATO viršūnių susitikimas Briuselyje vyko naujoje NATO būstinėje. Šiame susitikime dalyvusi ir Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasidžiaugė, kad naujoje NATO būstinėje bus ir lietuviškų akcentų – čia stovės „Ergolain“ minkšti baldai.

Šią minkštų baldų seriją BAY kompanijai sukūrė dizaineriai Inesa Malafej ir Arūnas Sukarevičius (dizaino studija „etc.etc“).

Konkurse galėjo dalyvauti visų NATO narių baldų gamintojai.

„Konkurencija buvo milžiniška, nes dalyvavo žinomiausi pasaulio baldų gamintojai, o reikalavimai baldams buvo aukščiausio lygio, – sakė ‘Ergolain’ direktorius J. Motiejūnas. – Nusprendėme pasiūlyti autorinio dizaino minkštų baldų seriją BAY. Šiuolaikinis lietuviškų baldų dizainas yra tikrai aukšto lygio, turi stilistinę identitetą ir gali sėkmingai konkuruoti pasaulyje ne tik kokybe, bet ir dizainu”.

Finalas vyko labai demokratiškai. Visi į finalą patekę baldai buvo išstatyti vienoje erdvėje nenurodant nei konkreta-

darbuotojai galėjo juos laisvai apžiūrėti, išbandyti ir išreikšti savo nuomonę ant labiausiai patikusių klajuodami specialius lipdukus. „Toks sprendimas atrodė labai teisingas – darbuotojų nevaržė išankstiniai stereotipai, o jie galėjo rinktis tuos baldus, kurie jiems buvo patogiau ir patraukliausi“, – pasakojo J. Motiejūnas.

NATO būstinei pagamintas daugiau kaip pusės tūkstančio BAY serijos baldų, tačiau šis skaičius toliau auga, kadangi NATO pateikia „Ergolain“ papildomų šios baldų serijos užsaky-

mų. Dizainerių I. Malafej ir A. Sukarevičius BAY seriją sudaro dvi stilistiškai vientisos ir funkciškai viena kitą papildančios minkštų baldų linijos – subtilaus ir elegantiško dizaino „Bay Light“ minkštasuoliai ir sofos tinka atviroms, dinamiškoms poilsio zonoms ir tradicinių biurų erdvėse, ir namų biuruose. O iš vizualiai masyvesnių „Bay Box“ minkštų modulių su aukštomis atkaltėmis galima suformuoti jaukias akustines „salas“ viešose erdvėse.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų gegužės 31 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,67 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,15 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,63 €

„Karšta“ mada saulėje netirpsta!

Litvakai Floridos drabužių pramonėje

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Miami Beach yra nuostabus kurortinis miestas Floridos pietuose. Čia turizmas klesti. Netrūksta šurmulingų naktinių klubų, madingų restoranų, prabangių viešbučių ir, žinoma, mylių mylios viliojančių paplūdimių. Gerai ir tai, kad net žmonės su ribotais finansiniais ištekliais (tokie, kaip aš) gali puikiai čia savaitėlę pabūti, nepadarę didesnės žalos šeimos biudžetui. Mes Miami Beach centre, ramioje šalutinėje gatvėje, išsinuomavome butuką su virtuve už beveik pusę to, kiek kainuotų kambarys vidutinės klasės viešbutyje.

Atrodęs šį rojus kampa prieš ketverius metus per Kalėdas, vis norėjau į jį vėl sugrįžti. Kiekviename žingsnyje čia užtiksi *art déco* pastatą – kiekvienas nudažytas skirtingomis pastelinėmis spalvomis, kiekvienas savito architektūrinio veido. Suskaičiuoti, o juo labiau visų pamatyti, ko gero, neįmanoma – kurorto savivaldybė tvirtina, jog jų yra per 800! Laimei tų, kuriems neužtenka vien palmių ir bangų, Miami Beach yra ir įdomių muziejų. Man didžiausias traukos taškas čia – *Jewish Museum of Florida*, įkurtas buvusioje sinagogoje (301 West Washington). Šiuose buvusiuose maldos namuose, statytuose 1936 m. *art déco* stiliumi, galima artimai susipažinti su turtinga, daugiau nei 250 metų besitęsiančia žydų istorija, menu ir kultūra Floridos valstijoje. Mums šis muziejus yra dar įdomesnis, nes visose jo kampuose pristatyti imigrantų iš Lietuvos nuopelnai. Iš tikrųjų galėtume pasimokyti – rašyti savo istoriją taip, kaip ją rašo litvakai.

Visi ponai – visi gražūs

Mada įtakoja mūsų kasdieninį gyvenimą, tačiau retai tepagalvojame apie tuos žmones ir įmones, kurie gamina tai, kuo mes vilkime ir ką dėvime. Floridos žydų muziejus parengė

Parodos stendai ne tik atspindi praėjusių dešimtmečių mados dvasią, bet ir pasakoja apie jos kūrėjus bei gamintojus.

Muziejaus archyvo nuotraukos

lankytojams labai įdomią parodą, atskleidžiančią ženklų Floridoje gyvenusių žydų indėlį į mados pramonę. Tarsi pasivaikštai po istorinius užkulisius – matai, kaip verslai kūrėsi, kaip tapo sėkmingi, sužinai, kur šie iniciatyvūs žmonės sėmėsi minčių...

Apžiūrinėjant parodą „Hot Couture: Florida Jews on the Fashion Scene 1800s – Today“ (įdomus žodžių žaidimas, nes prancūziškai „haute couture“ reiškia „aukštoji, iškilmingoji mada“) mane be galo stebino, kiek daug litvakų, t. y. žydų iš Lietuvos, ryškiai prisidėjo prie Floridos drabužių pramonės. Dažnai stenduose mirgėjo žodžiai „born in Lithuania“, „son of a Lithuanian immigrant“ ir pan. O kiek dar šioje parodoje pėdsakų kitų imigrantų iš Rytų Europos, kurių kilmės mes tiksliai nežinome... Pavyzdžiui, jie gali būti kilę iš Vilkijos ar Suvalkų, bet dažniausiai tokiais atvejais bus nurodyta: „Rusija“. Tačiau biografijas tų imigrantų, kurias puošė žodis „Lietuva“, aš godžiai studijavau, tikėdamasis, kad šių žmonių odisėjos Naujojoje žemėje sudomins ir mūsų skaitytojus.

Phillip Levy ir Cecelia Tarapani Levy (Sarasota)

Phillip Levy gimė 1882 m. Lietuvoje. Imigravo į JAV 1905 m., taip išvengdamas carinės Rusijos vykdomų žydų pogromų. New Yorke susirado prekybos atstovo („sales agent“) darbą įmonėje, siuvusioje kelnes. 1909 m. bekeliaudamas po Floridą, St. Petersburgo mieste (vėliau labai pamėgtame lietuvių) Levy susipažino su Cecelia Tarapani.

Netrukus jie susituokė ir 1913 m. persikraustė gyventi į Sarasotą. Beje, Levy tapo pirmaisiais žydų kilmės naujakuriais šiame mieste (ir buvo vieninteliai iki 1925-ųjų). Sarasotoje, Main gatvėje, jie atidarė moteriškų drabužių parduotuvę „Cecelia Levy & Company“.

Levy buvo religingi ir prisidėjo prie šventyklos „Temple Beth Shalom“ Sarasotoje įsteigimo 1926 metais. Prieš atsirandant šiai sinagogai, sutuoktiniai šabato bei kitas religines apeigas vietinei žydų bendruomenei pravedavo savo namuose.

Abraham Tarapani ir Esther Tarapani Lovitz (Tarpon Springs)

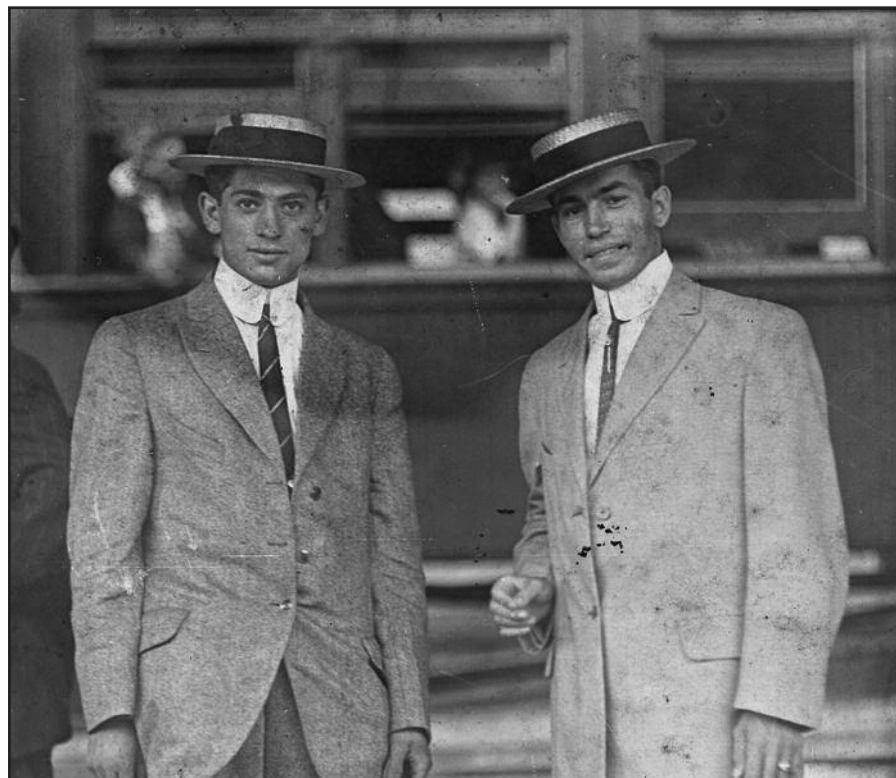
Kartu su savo motina Helen ir seserimis Cecelia bei Esther, Abraham Tarapani emigravo iš Lietuvos į New Yorką 1904 metais. Vėliau jie gyveno St. Petersburg, o 1910 metais įsikūrė Tarpon Springs. Kaip ir Levy atveju, Tarapani šeima tuomet buvo vieninteliai žydai šiame mieste. Iš pradžių Abraham užsiiminėjo mažmenine prekyba, motociklu pristatydamas drabužius lentpjūvių darbininkams miesto pakraštyje. 1911 m. jis kartu su savo seseris Esther vyru Samuel Lovitz įsteigė galanterijos ir drabužių parduotuvę „New York Department Store“. Pirmojo pasaulinio karo metu Tarapani įstojo į JAV kariuomenę; 1917 m. buvo išsiųstas į mūsų laukus Prancūzijoje. Grįžęs į JAV, Abraham išpirko Samuel dalį ir tapo vienvaldžiu parduotuvės savininku. Po didelio gaisro 1935 metais parduotuvė persikėlė į naujas patalpas skersai gatvės. „New York Department Store“ tegyvuoja iki šiol. Tai jau ketvirtos generacijos sunkaus dar-

Phillip Levy

Cecelia Tarapani Levy

Cyrus Wolfson (k.) su savo broliu Morris Palestine. Lakeland, 1915

Floridos žydų muziejus įkurtas buvusioje sinagogoje. Lankytojai gali žavėtis originaliais vitražais ir kitomis architektūrinėmis detalėmis.

Parodoje po kruopelytę surankiota ir įdomiai pateikta kiekvienos pasižymėjusios šeimos istorija. Dalies jų šaknys – Lietuvoje.

bo vaisius. Abraham sūnus Buddy (Abraham, Jr.) įsitraukė į šeimos verslą 1949 m. ir energingai darbavosi iki pat savo mirties 2006 metais. Vaikaitis John įsijungė į šeimos verslą 1973-aisiais. Parduotuvėje drabužiais prekiauta iki 1999 metų, kuomet John nutarė persiorientuoti į prekybą sienėmis ir menu. Abraham provaikaitis Townsend taip pat tęsė šeimos tradicijas ir 2008 metais prisijungė prie savo tėvo John antikvarinės prekybos.

Atrodo, kad verslingumo gyselės netrūko ir Tarapani šeimai. Abraham sesuo Esther Tarapani Lovitz Tarpon Springs taip pat atidarė drabužių parduotuvę – „Lovitz Dress Shop”. Jeigu Tarapani šeima buvo pirmieji šiame Floridos mieste iškūrę žydai imigrantai, tai Esther ir Samuel sūnus Julius, gimęs 1916 metais, buvo pirmasis žydas naujagimis Tarpon Springs. Reiktų pastebėti, kad Tarapani šeima visą šimtmetį buvo ne tik sėkmingi verslininkai, bet ir aktyvūs visuomenininkai. Daugelį metų Abraham buvo Tarpon Sings burmistras, o John ir Townsend tarnavo kaip savivaldybės patikėtiniai.

Cyrus Wolfson (Lakeland)

Cyrus Wolfson gimė Lietuvoje 1899 m. Iš karto po bar micvos (*bar mitzvah*) savo trylikametį sūnų tėvas išodino į traukinį ir išleido į savarankišką gyvenimą. Cyrus nudundėjo į Sibiro taigas. Ten jis net trejus metus dirbo medkirčiu, kad užsidirbtų pinigų laivakortei į JAV. Pagaliau 1915 metais Cyrus atsidūrė New Yorke ir įsidarbino siuvėju vienoje kostiumų įmonėje. Ryžtingas ir darbo nebijantis jaunuolis uždirbo tiek, kad galėjo iš Lietuvos atsigabenti abu savo tėvus, du brolius, seserį ir dar pusbrolių. Kartą įmonės viršininkas išsiuntė Cyrus į Ocala miestą Floridoje išreikalauti skolos iš vieno užsakovo. Jaunuoliui labai patiko netoliese buvęs Lakeland ir jis nutarė ten įsikurti. Sugrįžęs į New Yorką pasiskolino pinigų, susirinko savo amato įrankius – sagas, adatas, kaspinus, siūlus, audinius – ir Lakelande atidarė mažą drabužių parduotuvėlę „Wolfson’s”. Tam, kad parduotuvė neštų pelno, Cyrus keliaudavo nuo durų iki durų siūlydamas savo prekes.

1912 m. Wolfson vedė Frances Palestine. Jaunoji emigravo iš Ukrainos maždaug tuo pačiu metu, kaip Cyrus iš Lietuvos. 1920 m. Lakelande Cyrus įkūrė milžinišką universalinę parduotuvę „The Famous Department Store”. Litvakui ir jo sutuoktinei iš karto nusišypsojo sėkmė. Tai buvo pirmas toks verslas tose apylinkėse – trijų aukštų pastatas, prabangi raudonme-

džio apdaila, kiekviena lentyna su stiklinėmis drelėmis, saugančiomis prekes nuo dulkių. Buvo prekiaujama šilku, gatavais moteriškais bei vyriškais drabužiais ir avalyne.

Quentin Sandler (Miami)

Quentin Sandler tėvas Simon buvo iš Lietuvos kilusių imigrantų sūnus. Simon gimė Lawrence, MA, kur vėliau įkūrė „Sandler’s Department Store”. Ši universalinė parduotuvė garsėjo savo avalyne bei lagaminais. Quentin gimė 1920 metais. Augo jis savo tėvo parduotuvėje, padėdamas kur tik galėjo. Ketvirtąjo dešimtmečio pabaigoje Quentin atsirado kurortiniame Miami Beach. Čia susipažino su Sydel Engelberg ir sukūrė su ja šeimą. 1940 m. jis įstojo į JAV kariuomenę ir tarnavo iki pat Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Po karo, 1948-aisiais, Quentin įkūrė savo įmonę, pavadindamas ją dukros vardu – „Sherry Fashions”. Įmonė importavo suvenyrinius šilkinius šalikus. Šeštojo dešimtmečio pradžioje Sandler išplėtė savo verslą – pradėjo gaminti suvenyrinius marškinėlius ir rankšluosčius, o įmonės pavadinimą pakeitė į „Sherry Manufacturing Company”. Dar vėliau jis pradėjo gaminti paplūdimio apsiaustus bei chalatus („terry beach cover-ups”), puošdamas juos palmių ir tropikinių gėlių motyvais. Septintajame dešimtmetyje Quentin papildomai pradėjo gaminti moterų sportinę ir kurortinę aprangą – „Beach Things” ir „Central Park”. 1965 metais „Sherry Manufacturing Company” savo produkciją pradėjo pardavinėti urmu net tik JAV, bet ir Karibų salose bei Europoje. Be to, 1981–2002 m. „Sherry Manufacturing Company” išpirkė licenciją gaminti suvenyrinius marškinėlius („t-shirts”), medvilninius sportinius nertinius bei paplūdimio rankšluosčius su Walt Disney animacinių filmų herojų atvaizdais.

Devintajame dešimtmetyje Quentin išėjęs į pensiją, verslą tęsė jo dukra Sherry ir sūnus Gary. Sherry įmonėje dirbo 1972–1992 metais ir tebėra aktyvi tarybos narė. Gary, pradėjęs čia dirbti aštuntajame dešimtmetyje, nuo 1986 iki 1999 metų, kada išėjo į pensiją, buvo įmonės prezidentas. Šiandien klestinčiam verslui vadovauja Quentin vaikaitis Scott Coltune. Dabar „Sherry Manufacturing Company” gamina išimtinai tik suvenyrinius marš-

kinėlius ir medvilninius sportinius nertinius.

Semkimės iš paveldo

Pripažinkime – žydai moka gerbti ir pristatyti savo istoriją. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų – na, kam ta suglamžyta nuotrauka išstatyta? Ar pageltęs kvitas taip garbingai rodomas? Tačiau *Jewish Museum of Florida* kuratoriai ir parodų rengėjai tas praeities liekanas sumaniai supina į nuostabų, net dramatišką pasakojimą. Daug įdomių, pikantiškų detalių sudėta ir į parodos lankstinuką „Fun Florida Fashion Facts”.

Štai „Ižymybių skyrelyje” sužinome, kad šeštajame dešimtmetyje popierines Deborah Regal Feter-son sukneles (taip, būta ir tokių!) pirkdavo net Windsor kunigaikštienė ir kino žvaigždė Rita Hayworth. O JAV prezidentų Kennedy, Johnson, Carter ir Bush vaikai buvo rengiami rūbeliais, išigytais dizainerės Sylvia Whyte parduotuvėje (įsteigta 1940 m. Lincoln Road, Miami Beach). Ir Hollywoodo kino studijos čia pirkdavo aprangą savo aktoriams. Arnold Ar-

gintar parduotuvė St. Petersburgė senais rūbais aprūpino filmo *Cocoon* (1985 m.) kūrėjus, o dizaineris Ike Behar sukūrė daugiau nei 250 panašių marškinių 2006 m. filmui *Poseidon*. Skyrelyje „Reklaminiai šūkiai” rasime daug šmaikščių rinkodaros „perliukų” – „Where Everything is F-A-B-U-L-O-U-S”, „Urban or surburban ...always wear a Serbin”, „Dress Up – It Won’t Rain” ir kt. Ši paroda išlaiko ir pedagoginį egzaminą. Mažyliams yra atskiras kampelis, kuriame jų laukia maži baldeliai, lentutės piešimui – juk niekada ne per anksti pradėti kurti madas. Vyresni vaikai kviečiami užpildyti „Student on-site activity” anketą ir pasisakyti apie kiekvieną eksponatą – kas patiko, kas keistina.

Būdami Miami Beach būtinai apsilankykite šiame muziejuje. Paroda „Hot Couture” tęsis iki š. m. lapkričio 5 d. Daugiau apie muziejaus veiklą sužinosite jų internetinėje svetainėje: www.jewishmuseum.com. Na, o rimtiems mados istorijos mylėtojams siūlyčiau išsigyti įdomų albumą – tai Gabriel M. Goldstein ir Elizabeth E. Greenberg *A Perfect Fit: The Garment Industry and American Jewry 1860–1960* (Yeshiva University Museum, 2012, www.tupress.org).

Už teisę panaudoti parodos ir istorines nuotraukas iš muziejaus archyvų dėkojame „Hot Couture” kuratorei Jacqueline Goldstein.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro” vasarvietė Union Pier, MI, vasaros sezonui ieško vyro ūkio darbams. Apgyvendiname. Darbą pradėti kuo greičiau.
Tel. 269-469-3298

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Skaitykite
„Draugą” greičiau!
www.draugas.org

SVEIKATA

Gegužė – taisyklingos laikysenos menas

GYD. ONA RADZEVIČENĖ

Kaip jau rašėme ankstesniuose laikraščio numeriuose, norint išsaugoti sveikatą svarbu ne tik fizinis aktyvumas, bet ir gera laikysena. Juk ne vienas iš mūsų vaikystėje girdėdavome pamokymus – „nesikūprink“, „sėdėk tiesiai“. Tokie priminimai ypač svarbūs šiuo metu, kai vyrauja kompiuterių, išmaniųjų telefonų era, ir vis dažniau skundžiamasi kaklinės stuburo dalies skausmais.

Netaisyklinga laikysena pasireiškia ne tik kaklo bei nugaros skausmais, bet gali sukelti ir galvos skausmus, virškinimo bei kvėpavimo problemas, kraujotakos sutrikimus, pastovų nuovargį ir silpnumą, netgi sutrumpinti jūsų gyvenimą. Kadangi gegužės mėnuo buvo paskelbtas „Nacionaliniu taisyklingos laikysenos mėnesiu“, tai paskatino atkreipti dėmesį į laikyseną (niekada nevēlu!). Šiame straipsnyje ir pabandysime paaiškinti, kas tai yra taisyklinga laikysena, kokias problemas sukelia mobiliųjų telefonų naudojimas ir kaip šių problemų išvengti.

Kas yra taisyklinga laikysena?

Stuburas – skeleto pagrindas, suteikiantis kūnui formą bei išlaikantis jį vertikalioje padėtyje, o visus organus – savo vietose. Taisyklinga laikysena – tai raumenų ir kaulų padėtis, kuri apsaugo kūno segmentus ir sąnarius nuo perkrovos, mikrotraumų, distrofinių pasikeitimų, užtikrinanti optimalią raumenų veiklą ir maksimalų komfortą krūtinės ląstos bei pilvo ertmės organams. Dėl neteisingos laikysenos stuburas silpsta ir deformuojasi, iškrypsta, o prie jo prisitvirtinę raumenys suglemba. Svarbiausias sveiko stuburo pratimas – taisyklinga laikysena.

Taisyklinga stovėsena

Stovint stuburą bei galvą laikyti tiesiai, atloškite juos atgal ir apačią, laikykite viename lygyje, pilvą įtraukite ir šiek tiek sutraukite sėdmenis. Ilgiau stovėdami šiek tiek sulenkite kelius (bet „nesurakinkite“) ir, jeigu įmanoma, atsiremkite nugara į sieną. Ilgiau stovėdami perkeltkite kūno svorio centrą pakaitomis nuo vienos kojos ant kitos.

Taisyklingai stovėti žmogus turi laisvai, neįsitempęs, tačiau jei per ilgą laiką susiformavo ydingi įpročiai, pradžioje neišvengsite nedidelės įtampos ir diskomforto. Atsiminkite, persitengti taip pat neverta, pratinkitės po truputį.

Taisyklinga sėdėsena

Visą dieną išsėdėti tiesiai labai sunku. Tūkstančius evoliucijos metų žmogus pratinosi nesėdėti prie stalo biure ar prie kompiuterio, o judėti. Tai gi nėra nieko stebėtino, jei po darbo dienos jaučiamės pavargę ar kamuoja nugaros skausmai. Norint to išvengti, būtina reguliariai daryti pertraukėles ir pajudėti.

Sėdėti siūloma tiesiai, pečius šiek tiek atlošus atgal; sėdmenys turi siekti kėdės atlošą; kojos turi siekti grindis, pėdomis remtis visu plotu; keliai turi būti su klubais viename aukštyje ar šiek tiek aukščiau, esant reikalui kojas galima užsikelti ant specialaus pakojo; rankos turi ilsėtis ant kėdės atramų; pečiai atpalaiduoti; jei kėdės atlošas ne labai tinkamas, nugaros apačiai paremti naudokite pagalvėlę.

Kiti patarimai:

- jei tenka sėdėti ilgai, kas 20–30 min. atsistokite, pajudėkite, atlikite nedidelę mankštą;
- nesulenkite kojų po kėde, taip užspausite kojų venas ir sustabdysite kraujotaką;
- sėdėdami nekelkite kojos ant kojos, nes taip žalojate stuburą ir ilgai nei galėsite pakenkti venoms.

Mobilieji telefonai ir laikysenos sutrikimai

Pastarųjų metų studijos patvirtino, kad net 79 proc. asmenų tarp 18 ir 44 metų amžiaus beveik visą dieną naudoja mobiliuosius telefonus. Be telefono jie praleidžia tik apie 2 val. Telefonų naudojimas tarp jaunų žmonių yra tarsi epidemija.

Pastaruoju metu atskleisti nauji faktai, kaip mobilieji telefonai žaloja sveikatą. Teksto rašymas mobiliuoju telefonu verčia žmogų susilenkti. Mokslininkai tvirtina, kad dėl to prastėja kūno laikysena ir pusiausvyra, oėjimas tampa tiesiog pavojingas.

Žmogus, rašantis ar skaitantis teksto pranešimą, pradeda ne tik kūprintis, bet ir pristabdo žingsnį bei gali netekti pusiausvyros. Nustatyta, kad dauguma žmonių rašydami ar skaitydami žinutes galvą palenkia į priekį ir žemyn. Mokslininkai tvirtina, kad tokia laikysena suteikia iki 30 svarų papildomo svorio viršutiniams stuburo slanksteliams, dėl ko stuburas atsiduria ne vienoje linijoje, kas pablogina laikyseną ir ateityje sukelia galvos, sprando skausmus. Šio pobūdžio skausmus medikai pavadino „tekstinio sprando“ skausmais. Juos sukelia kaklo ir pečių raumenų įtampa. „Tekstinio sprando“ skausmo metu asmenys pažymi pečių sustingimą, įvairaus stiprumo viršutinės nugaros dalies skausmus – nuo maudžiančio pobūdžio iki aštraus skausmo, o taip pat stiprius nugaros raumenų spazmus. Kartais, kai

yra suspaudžiamas kaklo nervas, skausmas plinta į rankas.

Kaip išvengti kaklo pakenkimų?

Norint išvengti kaklo pakenkimų, siūloma laikyti telefoną tiesiai prieš save, akių lygyje, o spausdinant ant planšetinio kompiuterio (angl. tablet computer) laikyti jį 30 laipsnių kampu (tai apsaugos jūsų riešą). Dirbant su kompiuteriu ekranas turėtų būti taip pat akių lygyje. Nepamirškite pertraukėlių bei tempimo pratimų. Pirmą kartą – apie savo laikyseną, ypač apie galvos padėtį, būtina visą laiką galvoti. Stengtis jos nenulenkti ir vairuojant automobilį, kalbant telefonu, žiūrint televizorių. Nes kiekvieną kartą ilgai laikydami palenkę galvą, jūs padidinate apkrovimą kaklui, kas ilgai sukelia kaklinės stuburo srities problemas.

Taisyklingos laikysenos privalumai:

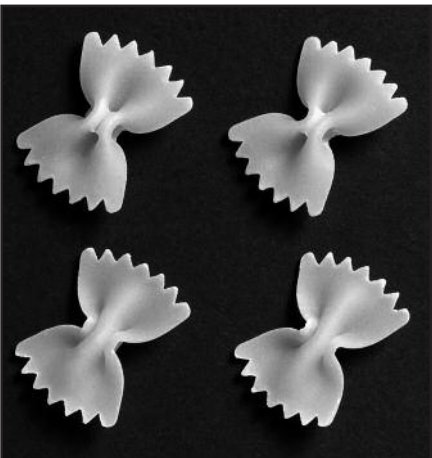
- esant taisyklingai laikysenai suderintai funkcionuoja kaulų, sąnarių ir raumenų sistemos;
- sumažinama stuburo slankstelių laikančių raiščių įtampa;
- išlaikomas nugaros tiesumas;
- raumenys apsaugomi nuo pervargimo, o tuo pačiu ir nuo skausmų;
- vidaus organai nuo pakenkimų. Pasistenkite savo laikyseną pagerinti, ir jūs ne tik geriau pasijusite, bet geriau atrodysite, sumažinsite traumų pavojų, išliksite ilgiau aktyvūs ir jauni.

Paruošta remiantis:

www.spine-health.com,
www.nebeskauda.lt, www.delfi.lt,
www.diabeteshealth.com

MANO VIRTUVĖ

Ir namuose, ir lauke

„Kaspinėlių“ salotos

Labai tinka išskyloms ir jaunimo šventėms, kai susirenka daug žmonių. Svarbiausia – negailėti uždaro, nes sausos salotos – visai ne tas.

Reikės:

- 1 sv makaronų „kaspinėlių“ (farfalle)
- 2 česnako skiltelių
- 1 sv ankštinių pupelių
- 1 pundelio petražolių
- 3,5 oz alyvuogių
- 7 oz mažų pomidoriukų
- 3,5 oz marinuotų kukurūzų grūdų
- 5 oz kieto sūrio

Uždarui:

- 2 česnako skiltelių
- juodųjų pipirų žirnelių
- 1 pundelio raudonojo baziliko alyvuogių aliejaus
- 1 citrinos sulčių
- jūros druskos ir šviežiai maltų juodųjų pipirų

Išvirti pupeles, pomidorus perpjauti per pusę, iš alyvuogių išimti kauliukus, sūrį supjaustyti mažais kubeliais.

„Kaspinėlius“ išvirti pasūdytame vandenyje su dviem skiltelėmis česnako ir lašeliu alyvuogių aliejaus. Nu-

varvinti, sudėti į dubenį. Pridėti kukurūzų, pupelių, alyvuogių, sūrio, pomidorų ir smulkintų petražolių lapelių.

Pagaminti uždarą. Česnaką sutrinti grūstuvėje su druska, pipirais ir baziliko lapeliais, įpilti alyvuogių aliejaus ir citrinų sulčių. Išmaišyti ir užpilti ant paruoštų salotų.

Salotas tinka valgyti ir šaltas, ir šiltas.

Viščiukas su česnaku

Reikės:

- 1 nedidelio viščiuko (iki 2 sv)
- 8 česnako skiltelių
- didelės saujos smulkintų petražolių lapelių
- 2 šaukštų alyvuogių aliejaus
- jūros druskos ir šviežiai maltų juodųjų pipirų

Viščiuką kruopščiai išplauti ir gerai nusausinti (jis turi būti sausas, kad susidarytų traški plutelė).

Aštriu peiliu padaryti 8–10 pjūvių ant viščiuko kojelių, sparnelių ir krūtinėlės.

Į nedidelį puodą su šaltu vandeniu sudėti česnako skilteles, užvirti ir 2 minutes pavirinti. Paskui česnaką išimti, sugrūsti ir sumaišyti su smulkintomis petražolėmis. Puse gauto mišinio įtrinti įpjovas.

Kepti viščiuką ant vidutinės ugnies apie 20 minučių, pavartant, kad iš visų pusių susidarytų traški auksinė plutelė.

Nedideliame puode įkaitinti alyvuogių aliejų, sudėti likusį česnako ir petražolių mišinį ir pakaitinti ant mažos ugnies. Įberti druskos ir pipirų. Šiuo padažu pašlakstyti viščiuką ir patiekti.

Skanaus!

Gražios prasidėjusios vasaros jums linki

ATŽALYNAS

Atkelta iš 9 psl.

Aš dainuoju chore su draugėmis pirmadieniais dvi valandas ir šeštadieniais pusę valandos. Kartais gaunu dainuoti solo partiją. Dar aš skambinu pianinu. Pianino pamokos vyksta penktadieniais ir sekmadieniais po 45 minutes. Mano brolis irgi groja pianinu, bet tik 30 minučių. Namuose aš piešiu. Man labai patinka piešti gyvūnus. Gal valandą aš piešiu, o paskui einu ruošti valgyti. Aš kepu blynus ryte ir vakare. Man labai patinka, nes visi mėgsta mano blynus.

Patricija, 4 klasė

Pianinas – mano mėgstamiausias instrumentas. Jis yra mano draugas. Pradėjau groti pianinu nuo penkerių metų ir iki dabar vis groju su meile. Mokytojos mane ragino ir ragina, jos pastebėjo, kad aš esu gabi muzikantė. Kai aš pirmą kartą paliečiau pianiną, atrodė, kad jau būčiau grojusi metus. Aš lankau pianino pamokas vieną kartą per savaitę ir kiekvieną dieną namuose skambinu pianinu 30–50 minučių ir kuriu savo dainas. Aš esu dainininkė, lankau du chorų, koncertuojame įvairiuose renginiuose. Dainas repetuoju, kai tik galiu. Su mokytoja repetuoju 1–3 kartus per

savaite. Smuikas – antrasis mano draugas. Aš pradėjau griežti smuiku nuo 7 metų. Man gerai sekėsi ir aš greitai tobulėjau. Aš groju orkestre, dalyvauju koncertuose ir konkursuose. Lankau smuiko pamokas kiekvieną dieną ir kasdien griežiu smuiku namuose. Dar aš mėgstu dailių čiuožimą. Man labai patinka čiuožti. Aš galiu treniruotis 2–4 kartus per savaitę. Pavasarį pristatysiu visiems savo šoki ant ledo.

Karolina, 5 klasė

Aš noriu papasakoti apie save, ką aš veikiu po pamokų. Aš mėgstu šokti ir dainuoti, gal tapsiu šokėja, o gal dainininke, soliste. Mokytoja Viktorija mane moko, kaip reikia dainuoti, kur garsiau, kur tyliau, ką labiau pabrėžti, ką švelniu balseliu išdainuoti. Aš dainuoju chore ir koncertuoju įvairiose šventėse. Man smagu dainuoti, nes tada aš būnu linksma. Man patinka ir šokti. Aš lankau baleto pamokas su savo drauge, kuri moko su manim mokykloje. Man labai gera dainuoti ir šokti, nes tada aš džiaugiuosi, gėriuosiu muzika ir šokiu. Nebūna liūdna.

Renata, 4 klasė

A † A VYTUI PETRULIUI

mirus, širdingai užjaučiame sūnus VYTAUTĄ, SAULIŲ, ALGIŲ, brolių MINDAUGĄ su šeima, gimines bei artimuosius. Liūdime kartu su jumis netekties valandą.

Lietuvių fronto bičiuliai
Į Laisvę fondas

Šių metų parodos tema – ateities energija. Martyno Ambrazo nuotraukos

Lietuva dalyvaus parodoje „EXPO 2017”

Šią savaitę Vilniaus rotušėje pristatytas Lietuvos paviljonas pasaulinėje parodoje „EXPO 2017”, kuri kitą mėnesį prasidės Kazachstano sostinėje Astanoje. Paroda vyks tris mėnesius nuo birželio 10 iki rugsėjo 10 dienos, o jos šiųmetinė tema – ateities energija. Ta proga buvo atidaryta trijų dienų paroda, pristatanti Lietuvos dalyvavimą „EXPO 2017”. „Karavanas” Vilniuje apsisistojo pakeliui iš Varšuvos į Helsinkį. Prieš tai jis jau pabuvojo keliolikoje Europos miestų. Lietuvos paviljono pristatymą pradėjęs aplinkos ministras Kęstutis Navickas sakė, kad Lietuva turi kuo didžiulius energetikos srityje ir tikėtina, kad prestižinis renginis Astanoje atvers šaliai dar didesnių galimybių. „Kiekviena paroda yra iššūkis. Šį kartą ji pirmą kartą vyksta vidurinėje Azijoje, šis regionas kol kas mažiau pažintas kraštas mūsų valstybių, bet tikrai perspektyvus. Tiems, kurie dalyvauja pirmą kartą ar po didesnės pertraukos, visada sunku. Lietuvai, kaip dalyvaujančiai nuosekliai, tai dar vienas atsakingas, reikalingas žingsnis”, – teigė Lietuvos ekspozicijos tarptautinėje parodoje „EXPO 2017” komisaras, parodos komisarų kolegijos pirmininkas Romas Jankauskas. Lietuvos paviljonas su paantrašte „Ateities energijos spinduliai” įrengtas pagal pagrindinę „EXPO 2017” temą, jis yra 530 kv. metrų ploto ir sukurtas specialiai šiai parodai pastatytame futuristinio stiliaus komplekse. Paviljonas išikūrė šalia Italijos, Jungtinės Karalystės, Suomijos, Šveicarijos ir kitų Europos šalių paviljonų. Ekspozicijos įvaizdžiu pasirinktas originalus „lazerinis” projektas, šiomis technologijomis ir didžiujasi Lietuva: kas dešimtas pasaulyje parduodamas mokslo tikslams skirtas lazeris yra sukurtas mūsų šalyje. Kartu parodos lankytojams ekspozicijoje bus patraukliai ir lakoniškai pateikta informacijos apie Lietuvą.

ELTA

Teresa Vaitkūnas, gyvenanti **Warren, MI**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų dėka lietuviškas žodis skambės tarp mūsų.

Dr. Robert A. Vitas, gyvenantis **Aurora, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Elena Jasinevičienė, gyvenanti **Darien, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Gen. Jonas Juodišius

Atkelta iš 7 psl.

1950 m., prieš Naujuosius metus, šeima gavo Vilniaus miesto Stalino rajono karinio komisariato pranešimą, kad artilerijos generolas majoras Jonas Juodišius, eidamas tarnybą tarybinėje armijoje, mirė 1950 m. gruodžio 18 d...?! Aplink lagerio gyvenvietę yra dideli žemės plotai, kuriuose palaidota tūkstančiai kalinių. Kapai būdavo pažymėti tik raide ir numeriu, todėl iš visų buvo idenfikuoti tik trys: Vilniaus universiteto profesoriaus Levo Karsavino, rusų menotyrininko Nikolajaus Purino (poetės Anos Achmatovos vyro) ir gen. mjr. Jono Juodišiaus. 1991 m. generolo sūnus smuikininkas Paulius Liucijus Juodišius (mirė 1993 m.) tėvo garbei Abezėje pastatė paminklą. Už nuopelnus Lietuvai gen. mjr. Jonas Juodišius buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo 4-ojo laipsnio (1930), DLK Gedimino 3-iojo laipsnio (1936) ordinais, Lietuvos Nepriklausomybės 10-mečio (1928), Latvijos Trijų žvaigždžių 3-iojo laipsnio ordinu (1931) ir Latvijos išsivadavimo karo 10-mečio medaliu (1929).

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kajyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Birželio 2 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeco** lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) dramaturgas, režisierius ir aktorius Kęstutis Nakas pristatys savo knygą „Kaip Lietuva valdė pasaulį“. Bus skaitomos pjesės ištraukos. Pristatoma knyga – tai keturių dalių pjesė apie Lietuvos istoriją.

■ **Šv. Mišios, kuriose bus meldžiamasi už** tai, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja, bus aukojamos birželio 3 d., šeštadienį, 9:30 val. r. Šv. Kazimiero Centro koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Po Mišių – vaisės. Visi laukiami. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto** Prasi-dėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) šį sekmadienį, birželio 4 d., 10 val. r. šv. Mišiose švęsime Sekmines – Šventosios Dvasios atsiuntimo šventę. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš Mišių pradžią sukalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litanią.

■ **Birželio 4 d., sekmadienį, JAV LB Vi-**durio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas Pasaulio lietuvių centre Lemonte, „Egles Dance World“ studijoje. 9 val. r. – šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijoje. Registracija – 10 val. r., suvažiavimo pradžia – 10:30 val. r. Visi kviečiami dalyvauti.

■ **Birželio 9 d., penktadienį, 7 val. v. Bal-**zeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) vyks Anna Reich fotografijų parodos atidarymas.

■ **Birželio 11 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje vyks renginys „Prie kavutės puodelio – pokalbis su LR generaliniu konsulu Marijumi

Gudynu“. Įėjimas – auka. Kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

■ **Literatūrinis salonas Pen Parentis** pristato lietuvių kilmės rašytoją Gint Aras (Karolį Žukauską). Susitikimas vyks birželio 13 d. 7 val. v. Andaz Wall Street (įėjimas iš viešbučio vestibulio), 75 Wall Street (ties Water), New York, NY. Pasiteirauti tel. 212-501-2031 arba el. paštu: info@penparentis.org.

■ **Birželio 15–18 d. New York City Center,** (131 West 55 Street, New York, NY 10019), vyks Maskvos Vachtangovo teatro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informacijos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: citytix@nycitycenter.org.

■ **Birželio 16 d., penktadienį, 7 val. v. Bal-**zeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) dainuos operos solistė Miglė Žaliukaitė (mezzo soprano), skambins Eglė Perkumaitė. Girdėsite B. Dvariono, V. Klovos, M. Petrausko, V. Banaičio bei daugelio kitų kompozitorių kūrinius.

■ **Birželio 18 d., sekmadienį, Švč. Mergelės** Marijos Gimimo bažnyčioje 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už Tėvynę, minint Gedulo ir Vilties dieną (birželio 14-oji). Po Mišių parapijos salėje šia tema kalbės kandidatei baigiantis LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Bus proga padėkoti konsului bei palinkėti sėkmės jo šeimai, sugrįžtant į Lietuvą. Bus balandėlių pietūs.

■ **Birželio 18 d., sekmadienį, Švč. Mergelės** Marijos Nekalto Prasi-dėjimo parapija po 10 val. r. šv. Mišių visus kviečia į iškilmingus pietus Tėvo dienos proga. Pietus ruošia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

AUDIMŲ RAŠTUOS IR DAINOJ-ŠALELĖ

birželio **17 d. 5:00 val. vakare**
visi kviečiami į vasaros šventę
JONINĖS!
Estų namuose, 4 Cross St. & E. Veterans Hwy., Jackson NJ 08527

Šventė skirta Kazio Bradūno - išeivijos poeto
gimimo 100-mečiui paminėti ir Tautinio kostiumo metams pažymėti.

LINKSMYBIŲ DAUG BUS!
Mugė ir aikštės piešinių konkursas,
Tautinių kostiumų raštai ir šventinis koncertas!
Vainikus pinsim, kupoliausim, stipruoliai varžysis, virvę trauksim!
Paparčio žiedo ieškosim, laužą kūrensime,
lietuviškus skanėstus ir alutį ragausim!

ASTA PILYPAITĖ!
Viešnia iš Lietuvos skambiausias dainas mums dovanos!

Įėjimas - \$25, Rengėjas - Centrinė NJ Lietuvių Bendruomenė
Priimamos aukos: Central NJ Chapter, LAC Inc.,
P.O.Box 1315, Brick, NJ 08723. El.p.: lietuviskabendrtija@yahoo.com

BAIGĖSI „POEZIJOS PAVASARIS“

Poezijos paukštė, lakiojusi po visą Lietuvą, sugrįžo į Vilnių. Sekmadienį Vilniaus universiteto M. K. Sarbievijaus kieme vyko baigiamasis tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris“ vakaras. Jame skambėjo naujausi Lietuvos ir užsienio poetų eilėraščiai, taip pat eilėraščiai iš naujausių poetų rinkinių. Eiles skaitė ir šiemetinio – 53-iojo – „Poezijos pavasario“ laureatas Tomas Venclova, šį garbingą titulą pelnęs už eilėraščių knygą „Eumenidžių giraitė“. Apdovanojimas už poeziją vaikams – poemą „Laumių vaikas“ – įteiktas Aivarui Veikniui. Šiame poetui A. Veikniui nusišypsojo dviguba sėkmė – už „Laumių vaiką“ jis pelnė ir literatūrinę Salomėjos Nėries premiją.

Vilniaus miesto savivaldybės Laimono Noreikos prizą (poezijos skaitovas/ė) įvertinta aktorė Jūratė Vilūnaitė.

ELTA

„Poezijos pavasario“ dalyviai universiteto kieme. Pirmoje eilėje a iš k. – Čikagos poetė Eglė Juodvalkė, ketvirtas iš k. – Aivaras Veiknys. Dainiaus Labučio nuotr.

45th Annual Lithuanian Festival of Baltimore

Bringing the Baltic to the Bay

Traditional Lithuanian:

- Food and Beer Garden
- DJ and Live Music for Saturday Night Party
- Folk Dance Performances
- Cultural Museum
- Cultural Exhibits

NEW LOCATION
June 10th
11am to midnight
June 11th
11am to 6pm

BALTIMORE LITHUANIAN HALL, 851 HOLLINS ST. BALTIMORE, MD
PARKING AT THE UNIVERSITY OF MARYLAND BIOPARK PARKING GARAGE ON BALTIMORE ST.
<https://baltimorelithuania.wixsite.com/baltlithfest2017> Lithuanian Festival-Baltimore

Pilies gatvė, Old Town Vilnius, Lithuania

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

<http://draugokalendarius.org>